

Εξετάζοντας το μέλλον

Μια σε βάθος μελέτη της Κοινής Γνώμης στην Κύπρο

Λευκωσία, Δεκέμβριος 2009

ΜΕΡΗ

- ΜΕΡΟΣ Α: Υποκείμενες Αντιλήψεις
- ΜΕΡΟΣ Β: Ειρηνευτική Διαδικασία και Μελλοντικό Δημοψήφισμα
- ΜΕΡΟΣ Γ: Ασφάλεια και Εγγυήσεις
- ΜΕΡΟΣ Δ: Περιουσιακό και Εδαφικό
- ΜΕΡΟΣ Ε: Διακυβέρνηση

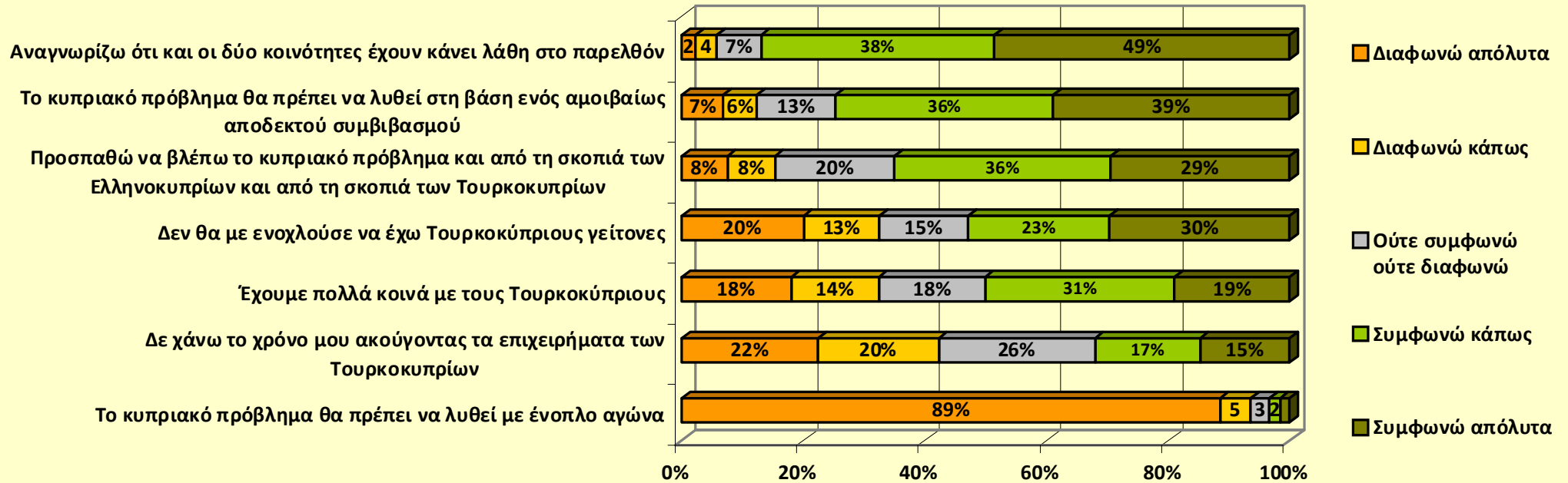
ΠΡΟΦΙΛ ΕΡΕΥΝΑΣ

- **Μέγεθος Δείγματος:** 1,000 Ελληνοκύπριοι και 1,000 Τουρκοκύπριοι
- **Δειγματοληπτική Διαδικασία:** Πολυσταδιακή Διαστρωματική Δειγματοληψία
- **Μέθοδος Συλλογής Δεδομένων:** Συνεντεύξεις πρόσωπο με πρόσωπο βάσει δομημένου ερωτηματολογίου στις οικίες των ερωτηθέντων και στη μητρική τους γλώσσα
- **Περίοδος Συλλογής Δεδομένων:** 06 Οκτωβρίου – 06 Νοεμβρίου 2009
- **Εποπτεία Προγράμματος:** Αχμέτ Σοζέν, Σπύρος Χρίστου
- **Συντονισμός Έρευνας:** Αλέξανδρος Λόρδος, Έρολ Καϊμάκ
- **Ανάλυση Δεδομένων:** Χρίστος Αναστασιάδης
- **Έρευνα Πεδίου:** Symmetron Market Research για τους Ελληνοκυπρίους και KADEM Cyprus Social Research για τους Τουρκοκυπρίους

ΜΕΡΟΣ Α

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

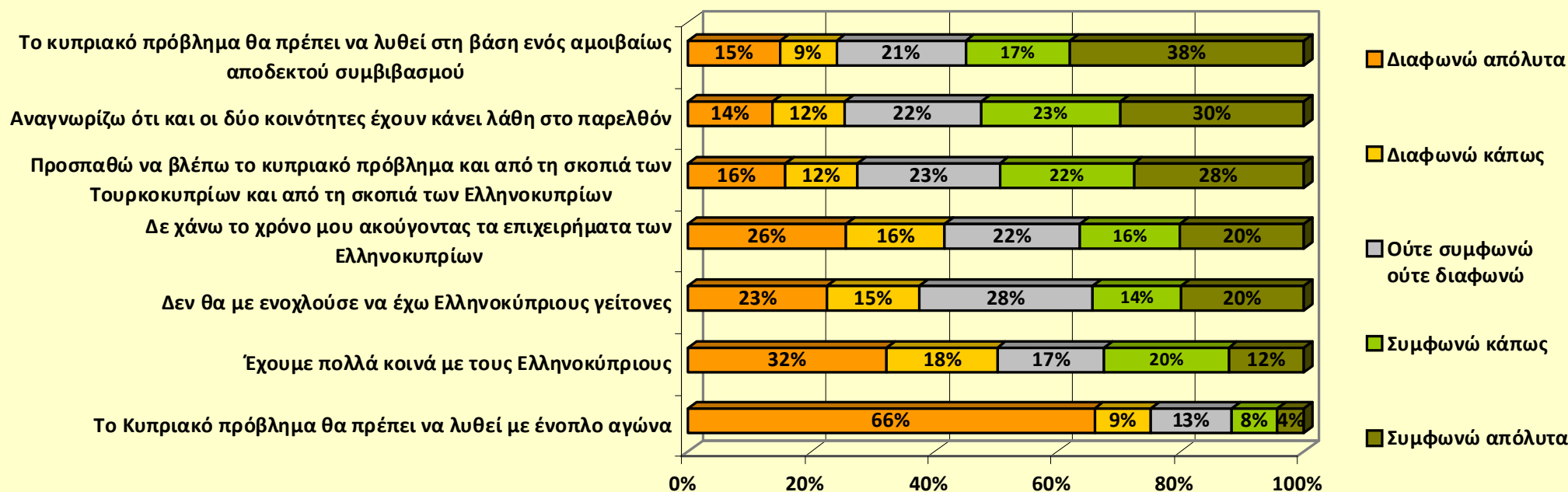
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις; (Ελληνοκύπριοι)

Προοπτικές Συμφιλίωσης (Ελληνοκύπριοι)

Μια μεγάλη πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων αναγνωρίζει ότι το Κυπριακό θα πρέπει να λυθεί μέσω ενός αμοιβαίως αποδεκτού συμβιβασμού. Μια μικρότερη πλειοψηφία, δηλώνει ότι δεν θα τους ενοχλούσε να έχουν Τουρκοκύπριους γείτονες. Τέλος, η συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων αποστρέφεται τη χρήση βίας ως μέσο επίτευξης πολιτικών στόχων.

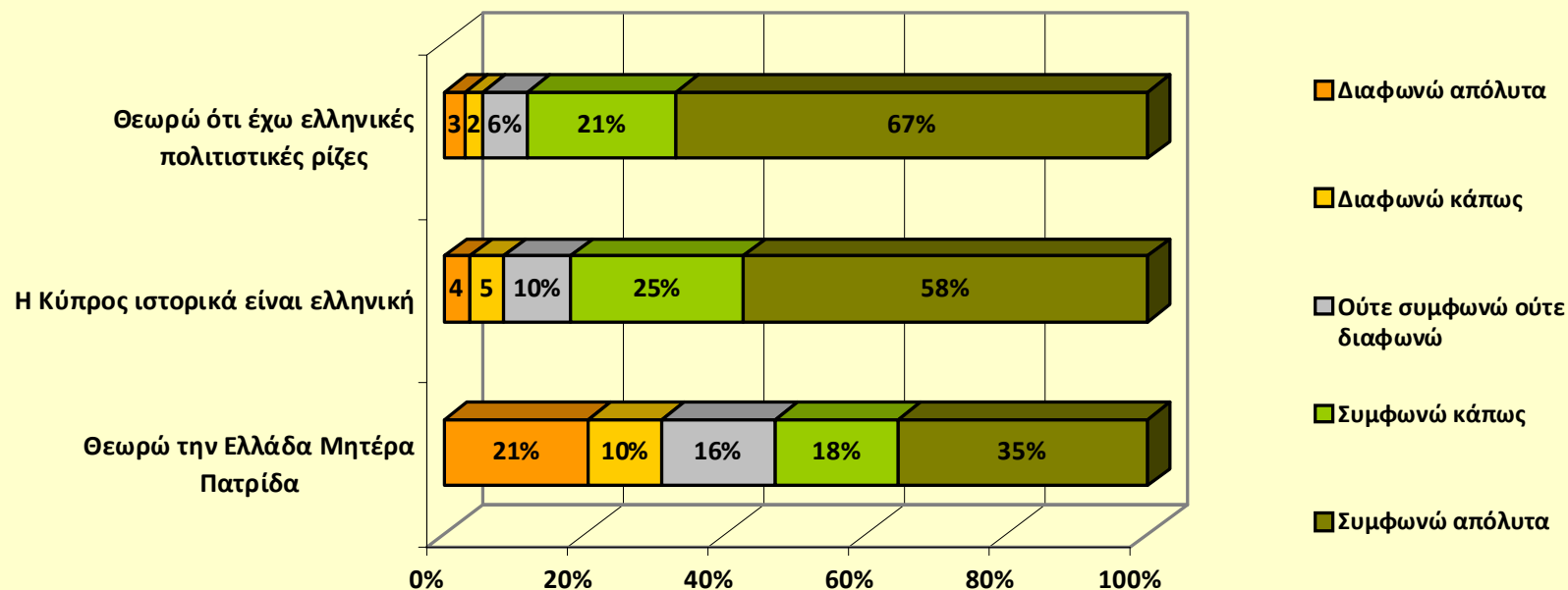
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις; (Τουρκοκύπριοι)

Προοπτικές Συμφιλίωσης (Τουρκοκύπριοι)

Η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων πιστεύει ότι το Κυπριακό πρόβλημα θα πρέπει να λυθεί στη βάση ενός αμοιβαίως αποδεκτού συμβιβασμού. Παρά ταύτα, οι απόψεις σχετικά με την προοπτική συνύπαρξης με τους Ελληνοκυπρίους στο πλαίσιο της καθημερινότητας δίστανται. Η χρησιμοποίηση βίας ως μέσο επίτευξης πολιτικών στόχων απορρίπτεται από την πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων.

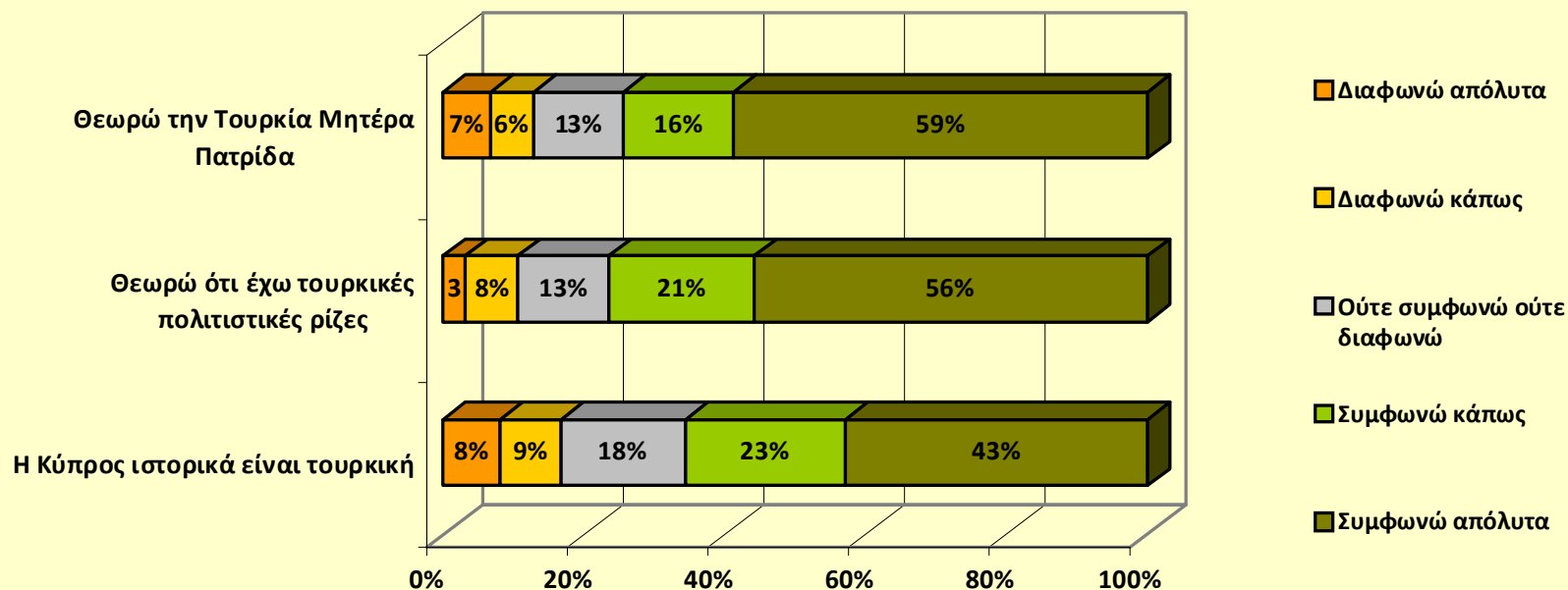
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μια από τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με την εθνική και πολιτιστική ταυτότητα; (Ελληνοκύπριοι)

Εθνική και Πολιτιστική Ταυτότητα (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι εξακολουθούν ακόμα να ταυτίζονται έντονα με τις Ελληνικές πολιτιστικές τους ρίζες, αλλά πολλοί από αυτούς έχουν πια εγκαταλείψει την αντίληψη της "Ελλάδας ως μητέρας πατρίδας".

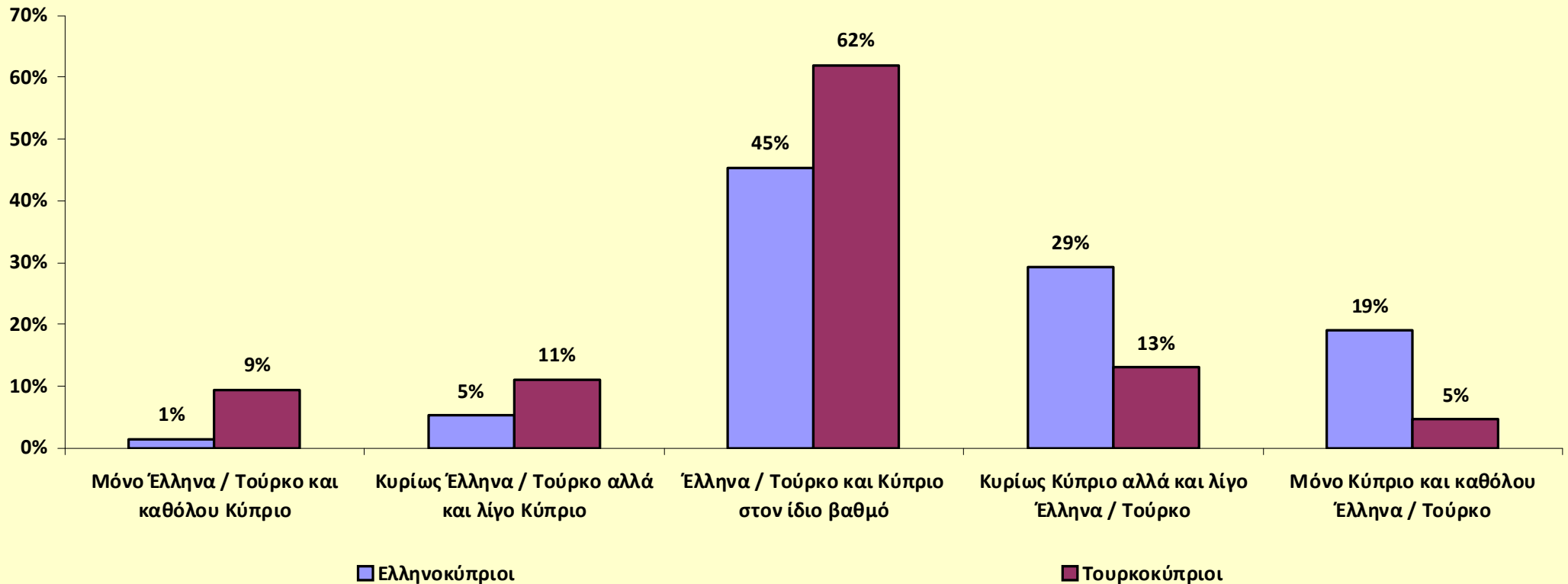
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μια από τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με την εθνική και πολιτιστική ταυτότητα; (Τουρκοκύπριοι)

Εθνική και Πολιτιστική Ταυτότητα (Τουρκοκύπριοι)

Οι Τουρκοκύπριοι παραμένουν ακόμα προσκολλημένοι στην αντίληψη της “Τουρκίας ως μητέρας πατρίδας”, τουλάχιστο στο βαθμό που αναγνωρίζουν ότι έχουν τουρκικές πολιτιστικές ρίζες.

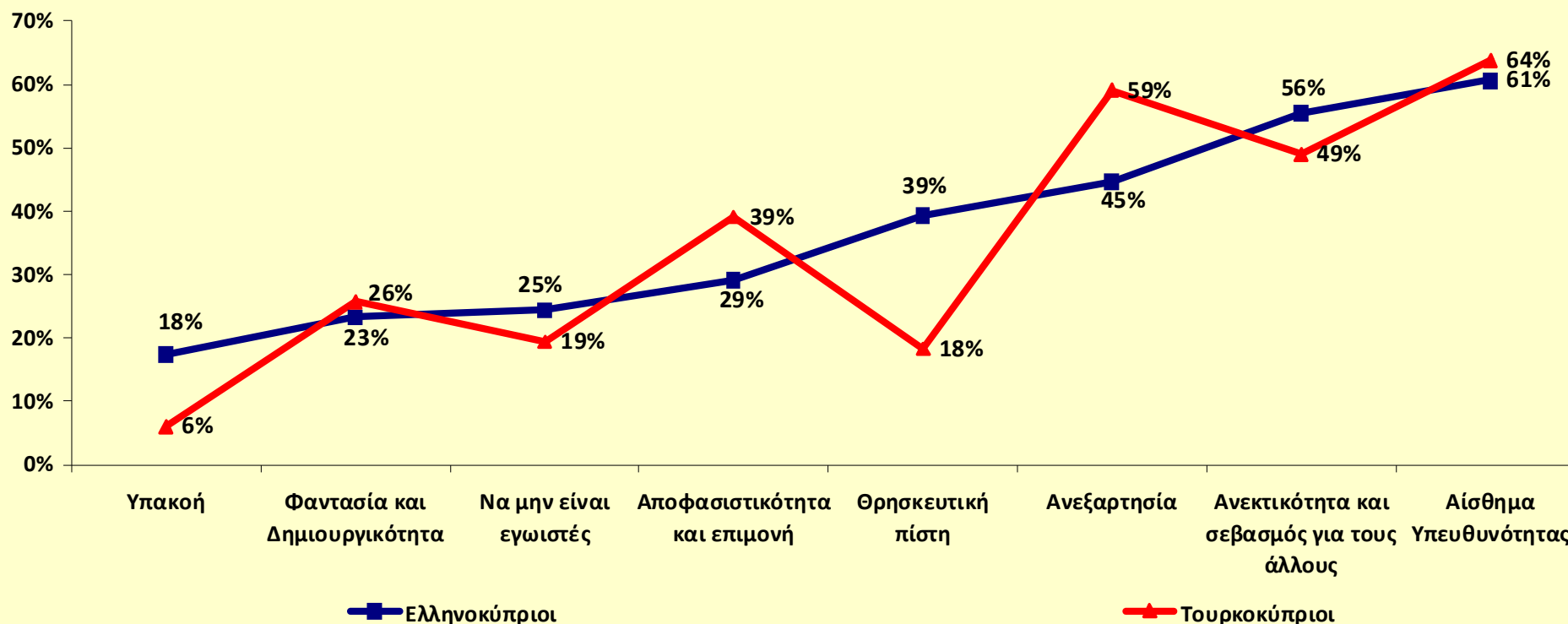
Θεωρώ τον εαυτό μου:

Διαχείριση Αντικρουόμενων Ταυτοτήτων

Οι Ελληνοκύπριοι είναι εξίσου διαμοιρασμένοι σε αυτούς που θεωρούν τους εαυτούς τους περισσότερο Κύπριους παρά Έλληνες και σε αυτούς που θεωρούν τους εαυτούς τους Έλληνες και Κύπριους στον ίδιο βαθμό ενώ λίγοι είναι αυτοί που θεωρούν τους εαυτούς τους περισσότερο Έλληνες παρά Κυπρίους. Οι Τουρκοκύπριοι παρουσιάζουν μια πιο ομοιόμορφη εικόνα, με μια σαφή πλειοψηφία να θεωρούν τους εαυτούς τους Κύπριους και Τούρκους στον ίδιο βαθμό, και περίπου ίσες μειοψηφίες να θεωρούν τους εαυτούς τους, από τη μια, περισσότερο Κύπριους παρά Τούρκους, και από την άλλη, περισσότερο Τούρκους παρά Κύπριους.

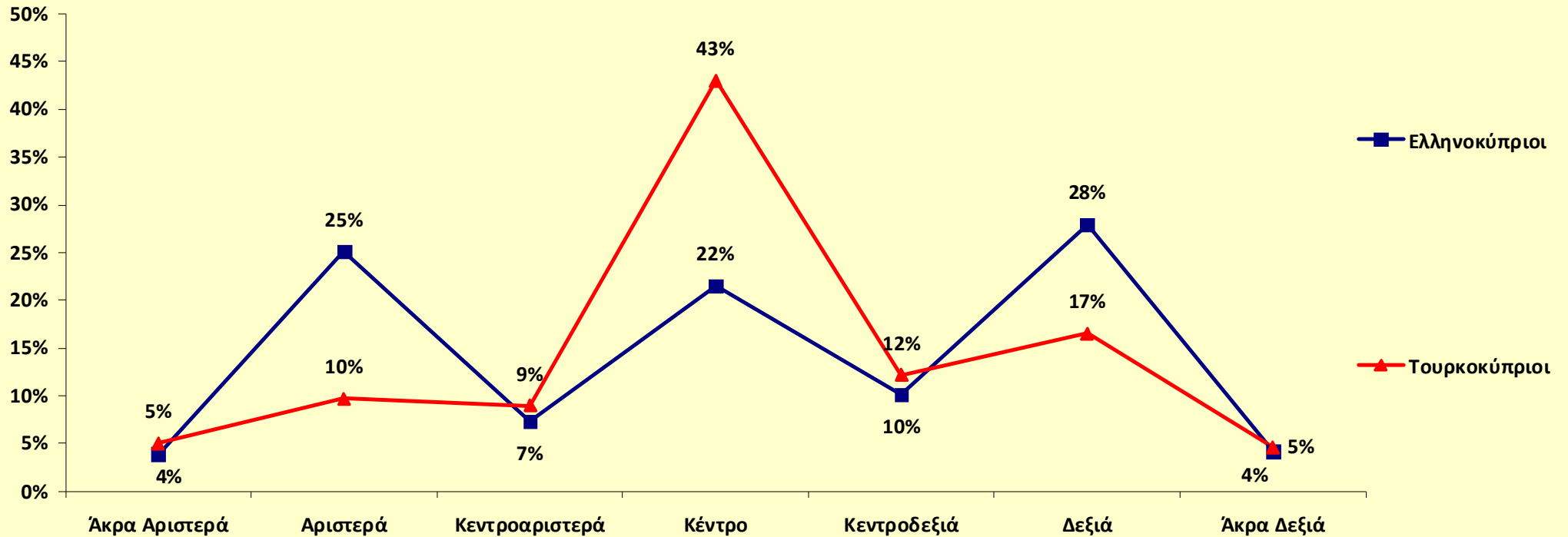
Σημαντικές αξίες τις οποίες τα παιδιά μπορούν να ενθαρρύνονται να μαθαίνουν στο σπίτι

Αξίες με τις οποίες οι Κύπριοι ταυτίζονται

Στο ερώτημα του ποιες αξίες θα δίδασκαν στα παιδιά τους, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι συμφωνούν: Υψηλή προτεραιότητα δίνεται στην καλλιέργεια αισθήματος υπευθυνότητας, ανεξαρτησίας, και της μάθησης της ανεκτικότητας και του σεβασμού για τους άλλους. Σε αντίθεση, και οι δύο κοινότητες τοποθετούν χαμηλή προτεραιότητα στην καλλιέργεια φαντασίας και δημιουργικότητας και στο να μάθουν να μην είναι εγωιστές.

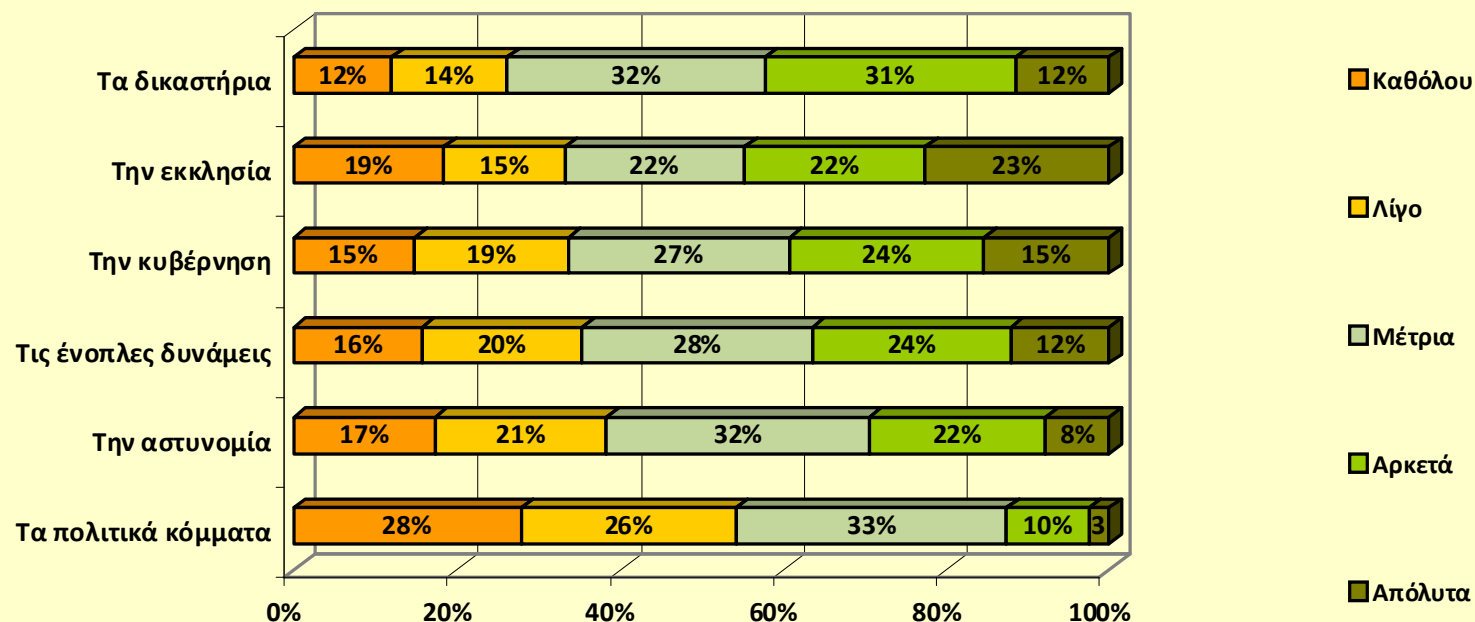
Πολιτική Τοποθέτηση

Δεξιά ή Αριστερά;

Οι Ελληνοκύπριοι δείχνουν προς το παρόν μια μικρή τάση προς τη δεξιά με ένα συγκριτικά αδύνατο κέντρο. Οι Τουρκοκύπριοι είναι ίσα διαμοιρασμένοι, με το ένα τρίτο να δηλώνουν δεξιόι, το ένα τρίτο κεντρώοι και το ένα τρίτο αριστεροί.

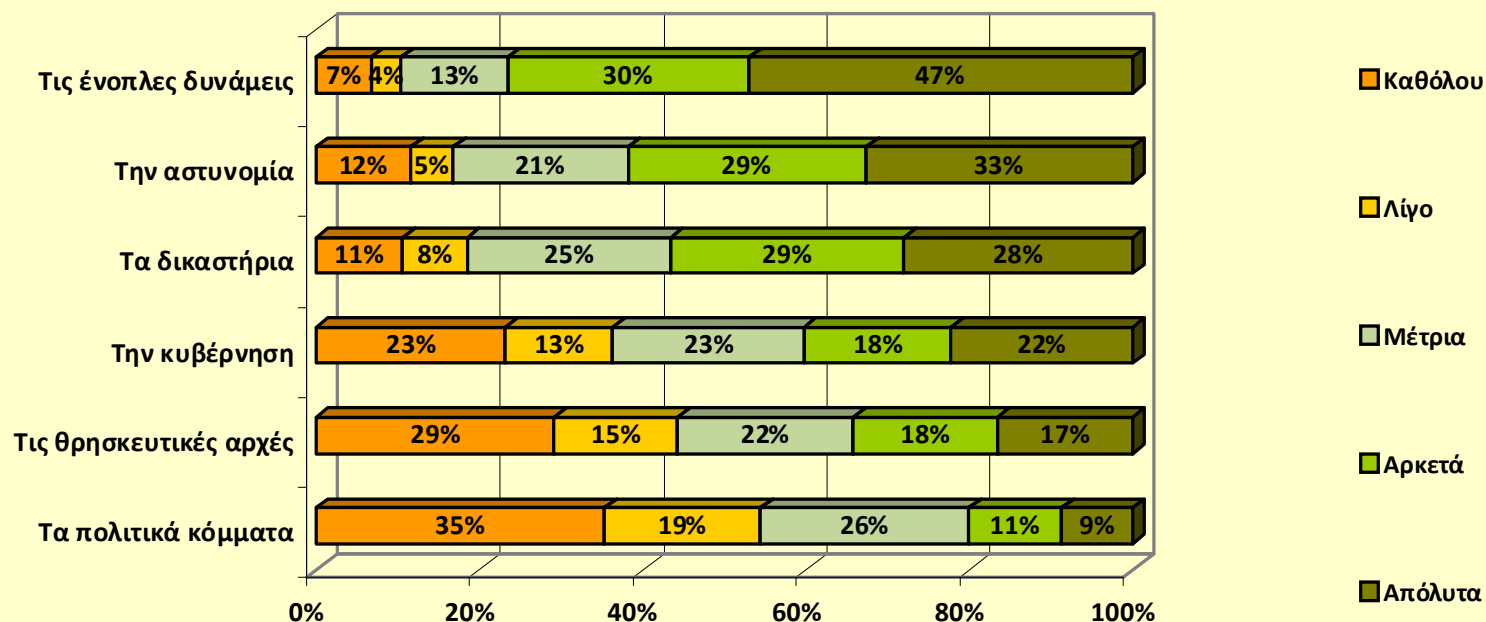
Πόσο πολύ εμπιστεύεστε τον κάθε ένα από τους ακόλουθους θεσμούς; (Ελληνοκύπριοι)

Εμπιστοσύνη στους Θεσμούς (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι δείχνουν μέτριο με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στα Δικαστήρια και την Εκκλησία, μέτριο επίπεδο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση και το Στρατό, και χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στα Πολιτικά Κόμματα και την Αστυνομία.

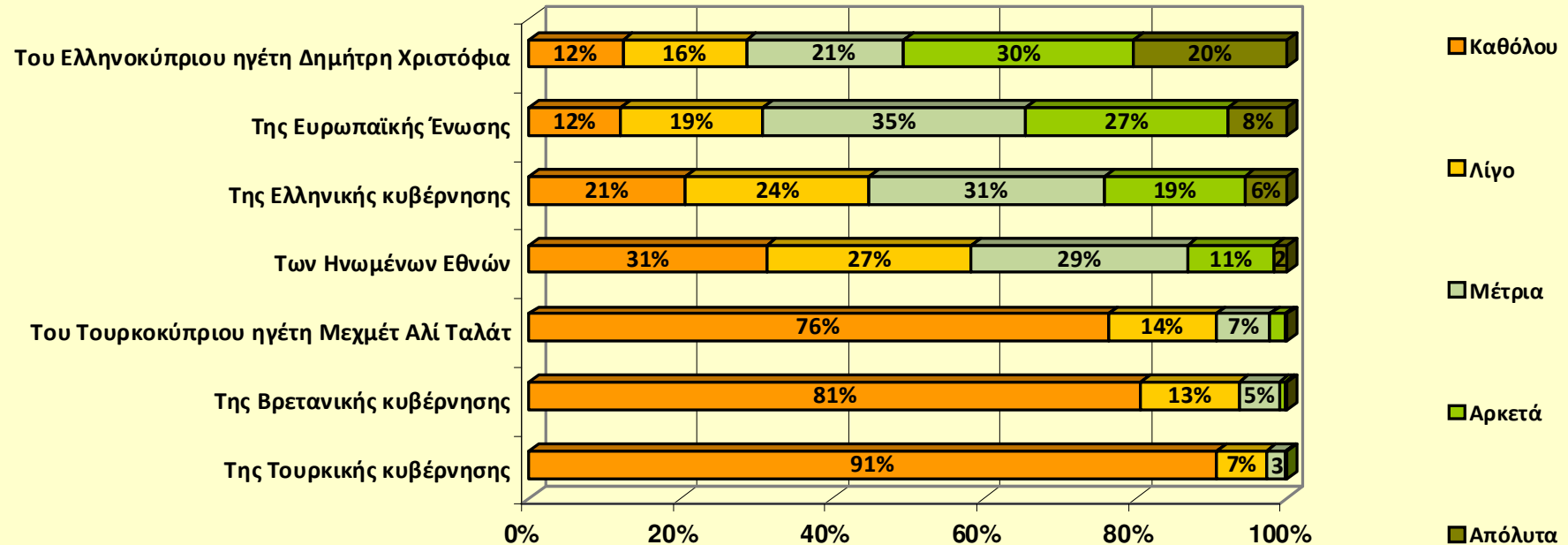
Πόσο πολύ εμπιστεύεστε τον κάθε ένα από τους ακόλουθους θεσμούς; (Τουρκοκύπριοι)

Εμπιστοσύνη στους Θεσμούς (Τουρκοκύπριοι)

Οι Τουρκοκύπριοι δείχνουν υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στο Στρατό, μέτριο επίπεδο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση, τα Δικαστήρια και την Αστυνομία, χαμηλό προς μέτριο επίπεδο εμπιστοσύνης στις Θρησκευτικές αρχές, και χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στα Πολιτικά Κόμματα.

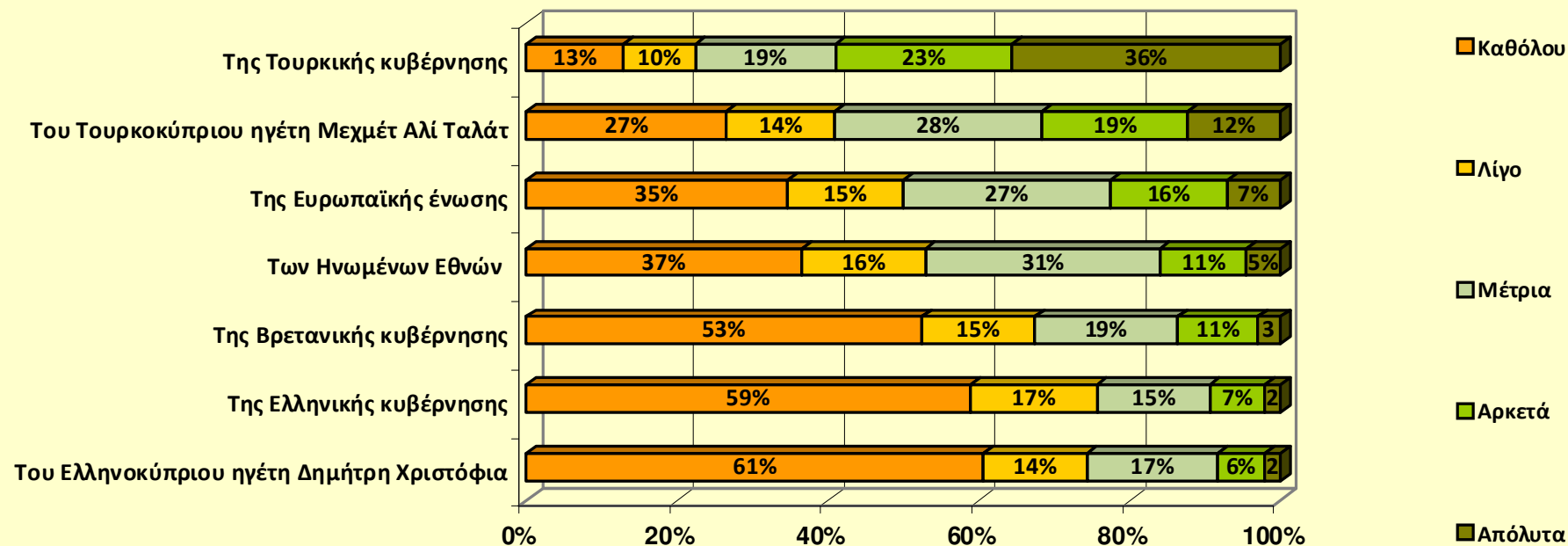
Πιο συγκεκριμένα, σε ποιο βαθμό εμπιστεύεστε τους χειρισμούς σε ότι αφορά το κυπριακό πρόβλημα των πιο κάτω θεσμών ή ατόμων οι οποίοι είναι με διαφορετικούς τρόπους αναμειγμένοι στη διαπραγματευτική διαδικασία; (Ελληνοκύπριοι)

Εμπιστοσύνη σε άτομα και θεσμούς που εμπλέκονται στην ειρηνευτική διαδικασία (Ελληνοκύπριοι)

Σε σχέση με την Ειρηνευτική Διαδικασία, οι Ελληνοκύπριοι κατ' αρχήν εμπιστεύονται τον ίδιο τον ηγέτη τους, Δημήτρη Χριστόφια, καθώς επίσης και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμα και για αυτούς τους παράγοντες υπάρχει ένας σημαντικός βαθμός αμφισβήτησης. Σε αντίθεση, οι Ελληνοκύπριοι δεν εμπιστεύονται καθόλου τις κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Τουρκίας.

Πιο συγκεκριμένα, σε ποιο βαθμό εμπιστεύεστε τους χειρισμούς σε ότι αφορά το κυπριακό πρόβλημα των πιο κάτω θεσμών ή ατόμων οι οποίοι είναι με διαφορετικούς τρόπους αναμειγμένοι στη διαπραγματευτική διαδικασία; (Τουρκοκύπριοι)

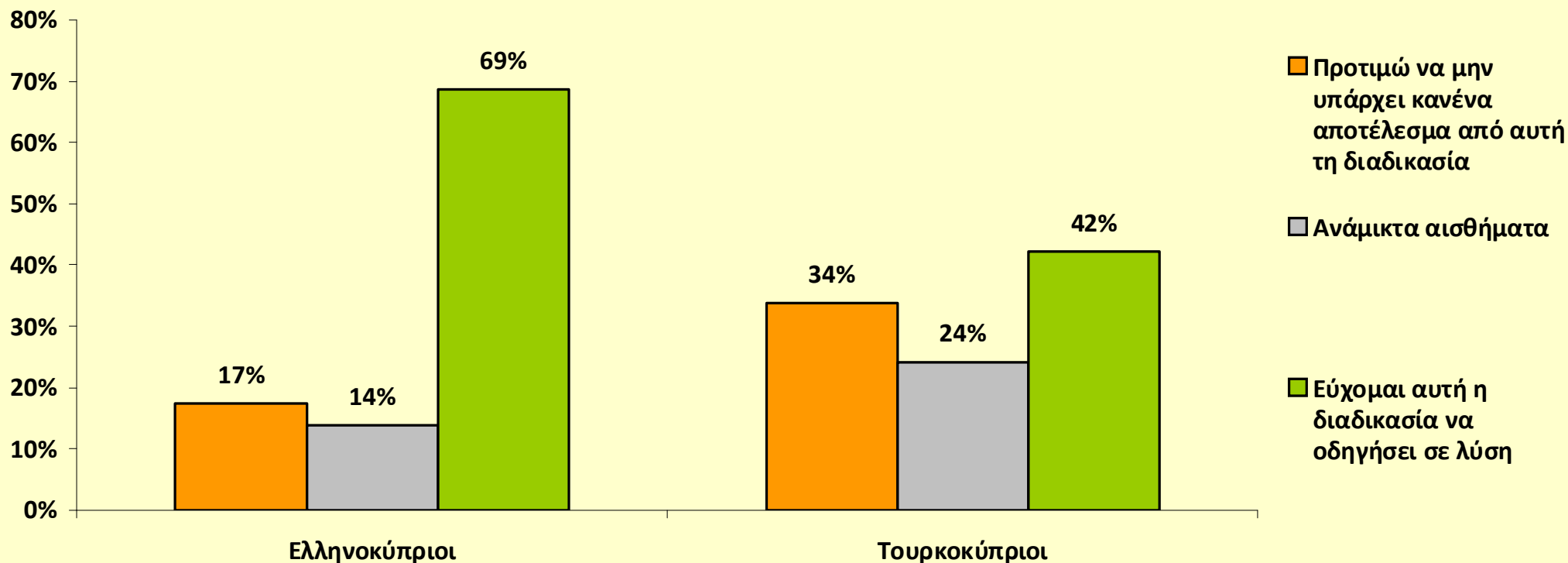
Εμπιστοσύνη σε άτομα και θεσμούς που εμπλέκονται στην ειρηνευτική διαδικασία (Τουρκοκύπριοι)

Σε σχέση με την Ειρηνευτική Διαδικασία, οι Τουρκοκύπριοι κατ' αρχήν εμπιστεύονται την κυβέρνηση της Τουρκίας, και σε μικρότερο βαθμό τον ηγέτη τους Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έρχεται τρίτη, παρόλο που σε αυτή την περίπτωση οι Τουρκοκύπριοι κατά το ήμισυ εκφράζουν αμφισβήτηση.

ΜΕΡΟΣ Β

Η ΕΙΡΗΝΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

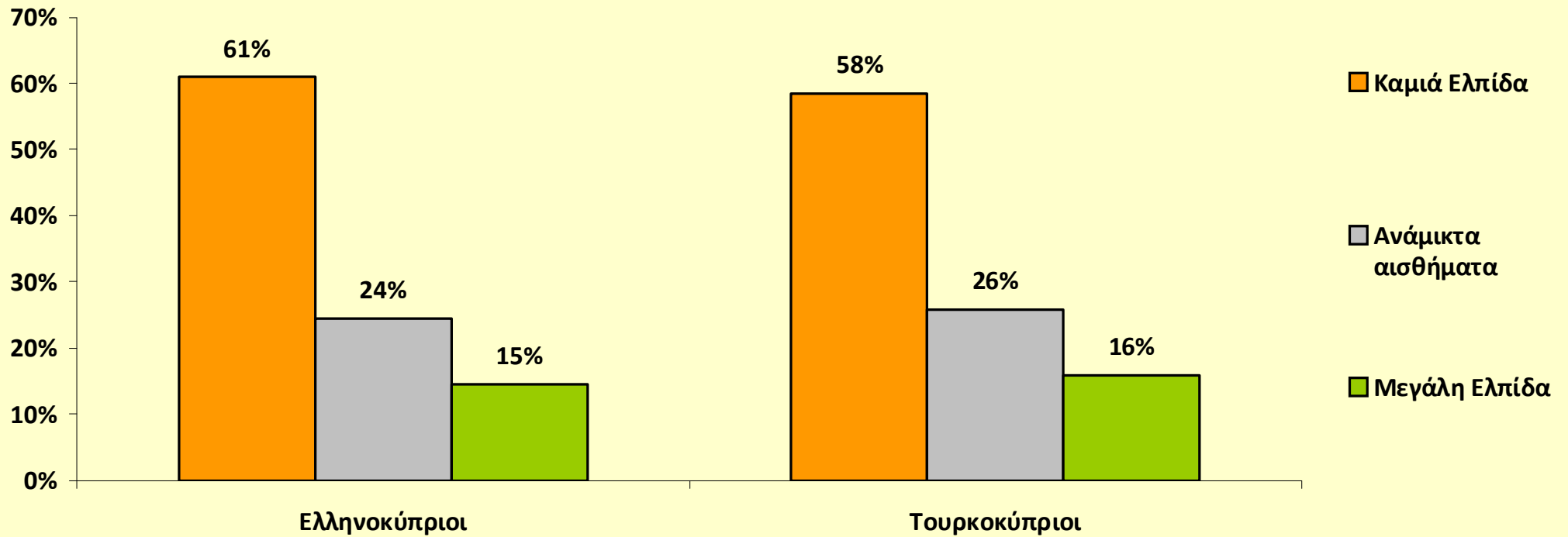
Επίπεδο επιθυμίας για επιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων

Υπάρχει επιθυμία για επιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων;

Η πλειοψηφία της Ελληνοκυπριακής κοινότητας θα ήθελε να δει την ειρηνευτική διαδικασία να ολοκληρώνεται επιτυχώς και να καταλήγει σε μια συνολική Λύση του Κυπριακού, ενώ και οι Τουρκοκύπριοι τείνουν να ασπάζονται τον ίδιο στόχο.

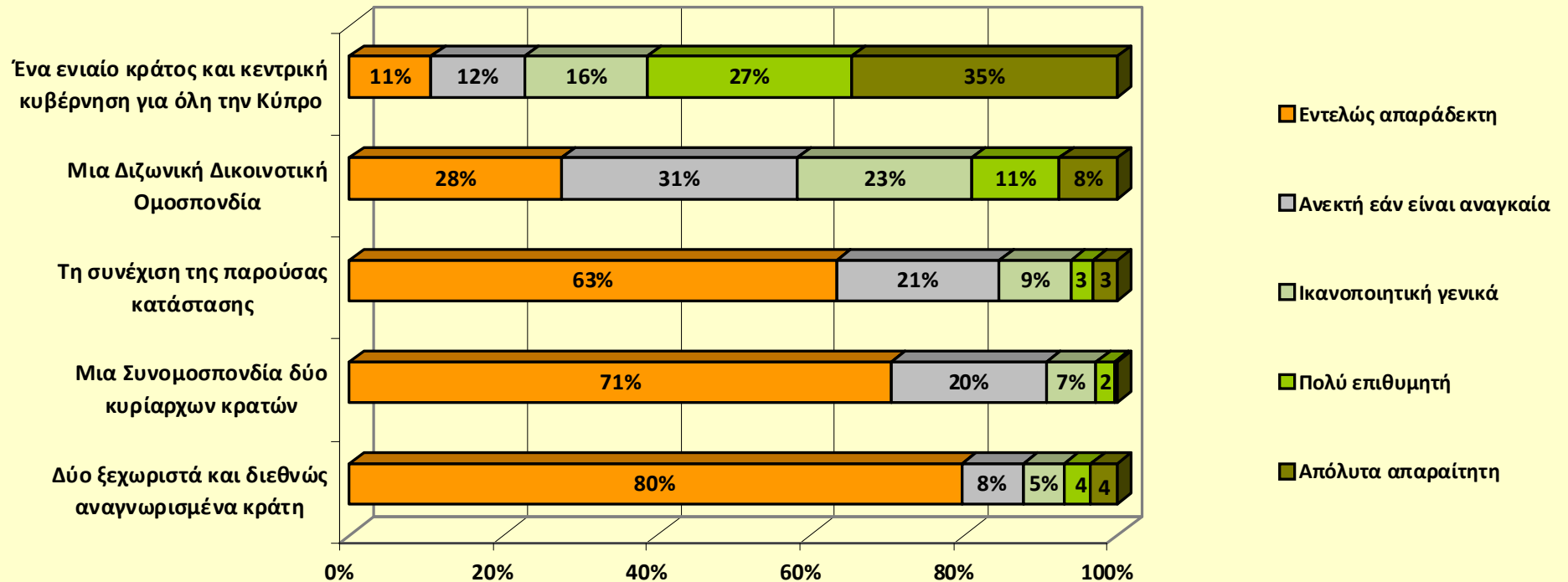
Επίπεδο ελπίδας ότι η διαπραγματευτική διαδικασία θα επιφέρει αποτέλεσμα

Υπάρχει προσδοκία ότι πράγματι η Ειρηνευτική Διαδικασία θα έχει αποτέλεσμα;

Σε αντίθεση, οι πλειοψηφίες και των δύο κοινοτήτων έχουν χαμηλές προσδοκίες ότι η ειρηνευτική διαδικασία θα πετύχει πράγματι να καταλήξει σε μια συνολική Λύση του Κυπριακού.

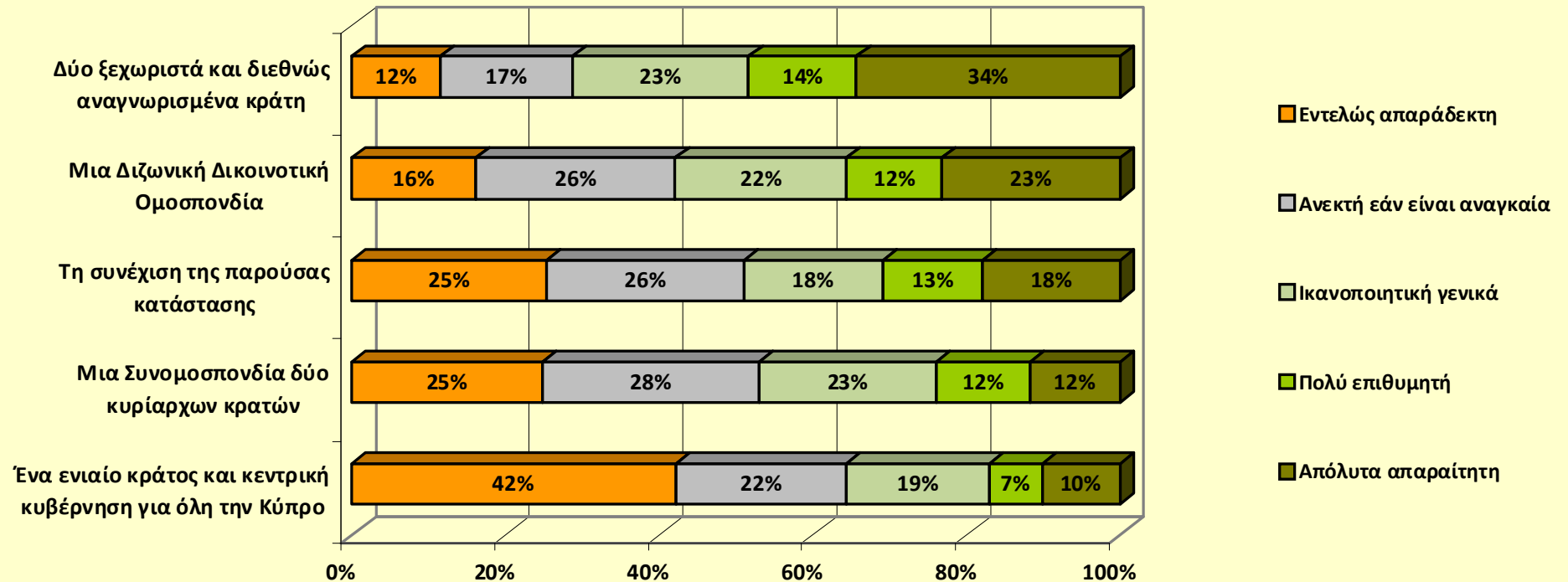
Όσο αφορά το γενικό πλαίσιο μιας Συνολικής Λύσης, και λαμβάνοντας υπόψη το καθένα από τα ακόλουθα εναλλακτικά μοντέλα λύσης, πόσο αποδεκτά ή μη αποδεκτά, ως αρχή, θεωρείτε το καθένα από τα παρακάτω μοντέλα λύσης; (Ελληνοκύπριοι)

Αξιολόγηση των Εναλλακτικών Μοντέλων Λύσης (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι θα προτιμούσαν ως ιδανική λύση ένα ενιαίο κράτος αλλά είναι την ίδια ώρα πρόθυμοι να ανεχθούν ως αναγκαία μια λύση διζωνικής δικοινοτικής Ομοσπονδίας. Σε αντίθεση, οι Ελληνοκύπριοι απορρίπτουν σαφώς τα δύο κράτη, τη συνομοσπονδία ή τη συνέχιση της παρούσας κατάστασης.

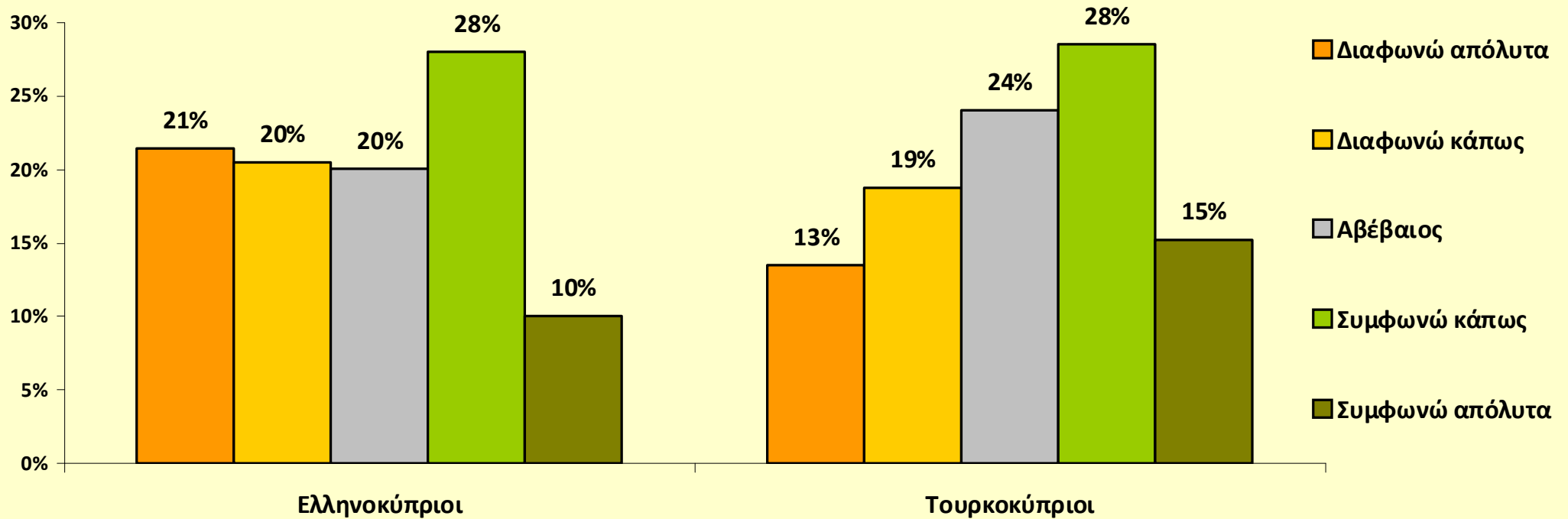
Όσο αφορά το γενικό πλαίσιο μιας Συνολικής Λύσης, και λαμβάνοντας υπόψη το καθένα από τα ακόλουθα εναλλακτικά μοντέλα λύσης, πόσο αποδεκτά ή μη αποδεκτά, ως αρχή, θεωρείτε το καθένα από τα παρακάτω μοντέλα λύσης; (Τουρκοκύπριοι)

Αξιολόγηση των Εναλλακτικών Μοντέλων Λύσης (Τουρκοκύπριοι)

Οι Τουρκοκύπριοι θα προτιμούσαν ως ιδανική τη λύση δύο κρατών αλλά είναι πρόθυμοι να ανεχθούν ως αναγκαία μια λύση διζωνικής δικοινοτικής Ομοσπονδίας. Άλλα μοντέλα λύσης για το μέλλον (συνομοσπονδία, συνέχιση της παρούσας κατάστασης, ενιαίο κράτος) λαμβάνουν χαμηλότερα επίπεδα υποστήριξης, χωρίς όμως να απορρίπτονται εξ' ολοκλήρου.

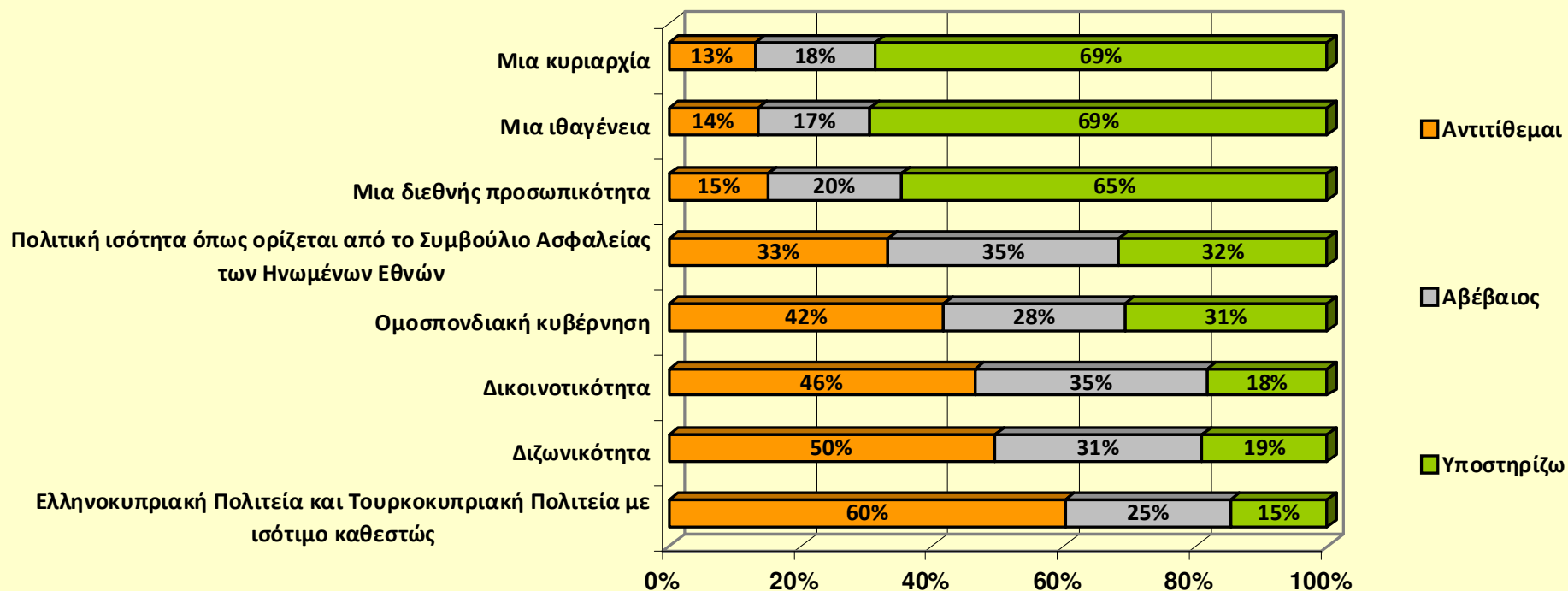
Βαθμός αποδοχής των αρχών οι οποίες συμφωνήθηκαν από τους δύο ηγέτες για τη Συνολική Λύση του κυπριακού προβλήματος

Έχει γίνει αποδεκτό από το ευρύτερο κοινό το συμφωνημένο Πλαίσιο Λύσης;

Όσον αφορά τη βάση των διαπραγματεύσεων που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των δύο ηγετών – δηλαδή ότι η λύση θα πρέπει να βασίζεται σε *‘Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται από σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με δύο συνιστώσες πολιτείες που θα έχουν ισότιμο καθεστώς, και με μία διεθνή προσωπικότητα, κυριαρχία και ιθαγένεια’* – και οι δύο κοινότητες εκφράζουν αμφιθυμία χωρίς όμως να το απορρίπτουν. Η αμφισβήτηση είναι κάπως ισχυρότερη στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, ενώ και στις δύο κοινότητες η *‘μέτρια υποστήριξη’* του πλαισίου λύσης είναι πιο συχνή κατάσταση από την *‘πλήρη υποστήριξη’*.

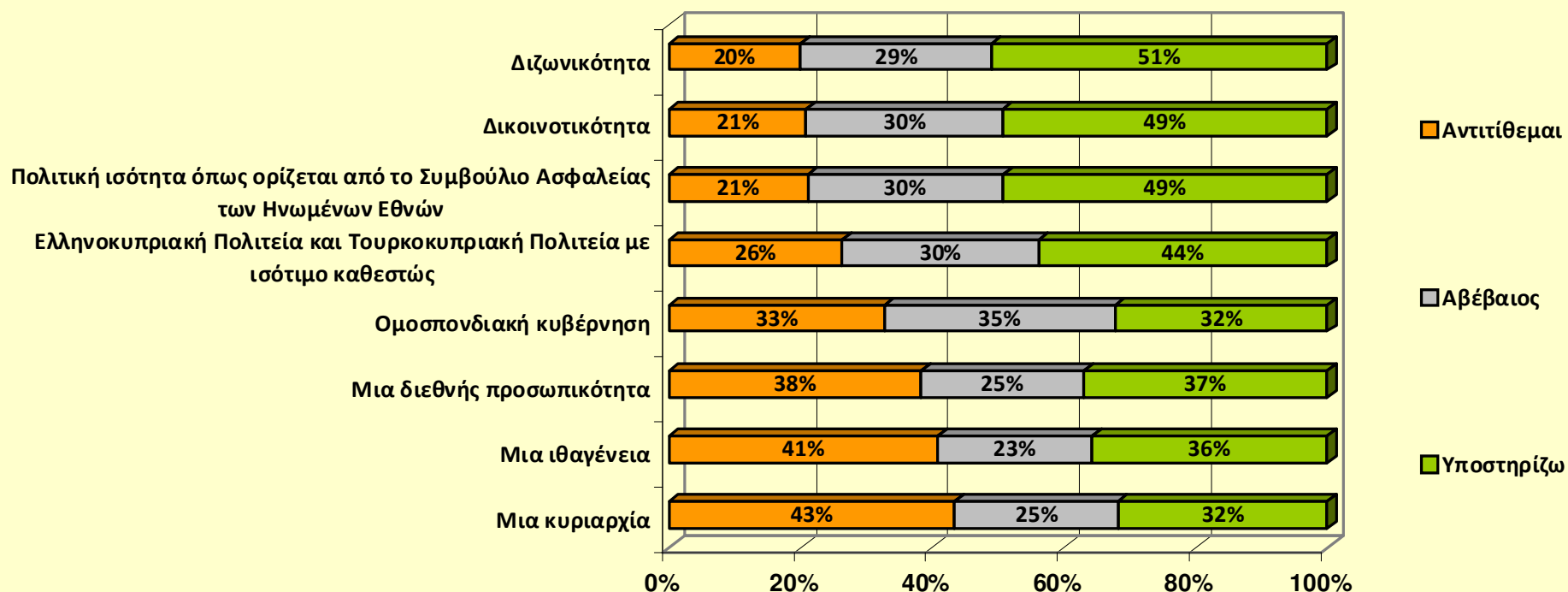
Πόσο αποδεκτά ή μη αποδεκτά θεωρείτε το κάθε ένα από τα ακόλουθα στοιχεία των συμφωνιών; (Ελληνοκύπριοι)

Αποδοχή συγκεκριμένων στοιχείων του συμφωνηθέντος πλαισίου (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι βλέπουν ευνοϊκά τις αρχές της μίας κυριαρχίας, μίας ιθαγένειας και μίας διεθνούς προσωπικότητας, είναι αμφίθυμοι όσο αφορά την πολιτική ισότητα, την δικαιοδικότητα και την προοπτική ότι θα υπάρχει ομοσπονδιακή κυβέρνηση, ενώ αμφισβητούν έντονα την αρχή της διζωνικότητας και την προοπτική ότι θα υπάρχει Ελληνοκυπριακή και Τουρκοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία με ισότιμο καθεστώς.

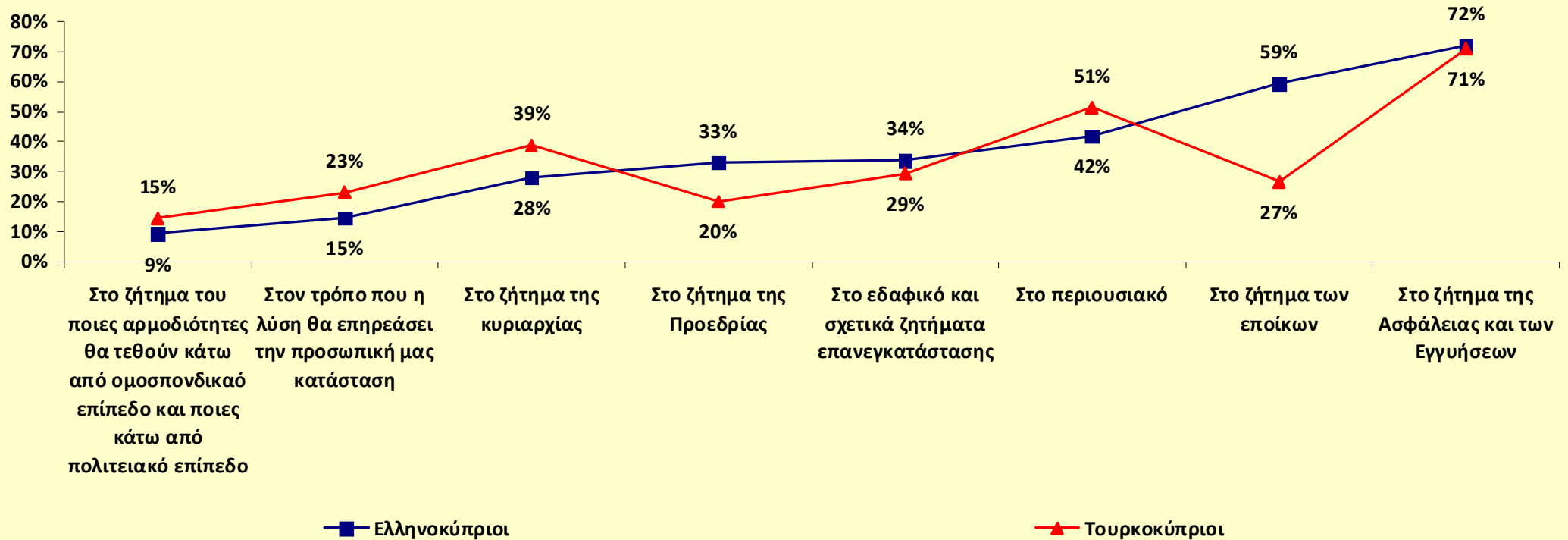
Πόσο αποδεκτά ή μη αποδεκτά θεωρείτε το κάθε ένα από τα ακόλουθα στοιχεία των συμφωνιών; (Τουρκοκύπριοι)

Αποδοχή συγκεκριμένων στοιχείων του συμφωνηθέντος πλαισίου (Τουρκοκύπριοι)

Όσο για τους Τουρκοκύπριους, υποστηρίζουν τις αρχές της διζωνικότητας, δικαιοδικότητας, και πολιτικής ισότητας, καθώς επίσης και την προοπτική ότι θα υπάρχει Τουρκοκυπριακή και Ελληνοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία με ισότιμο καθεστώς. Την ίδια ώρα, είναι αμφίθυμοι αναφορικά με την προοπτική ύπαρξης ομοσπονδιακής κυβέρνησης και την αρχή της μίας διεθνούς προσωπικότητας, και τέλος είναι κάπως αρνητικοί απέναντι στις αρχές της μίας ιθαγένειας και μίας κυριαρχίας.

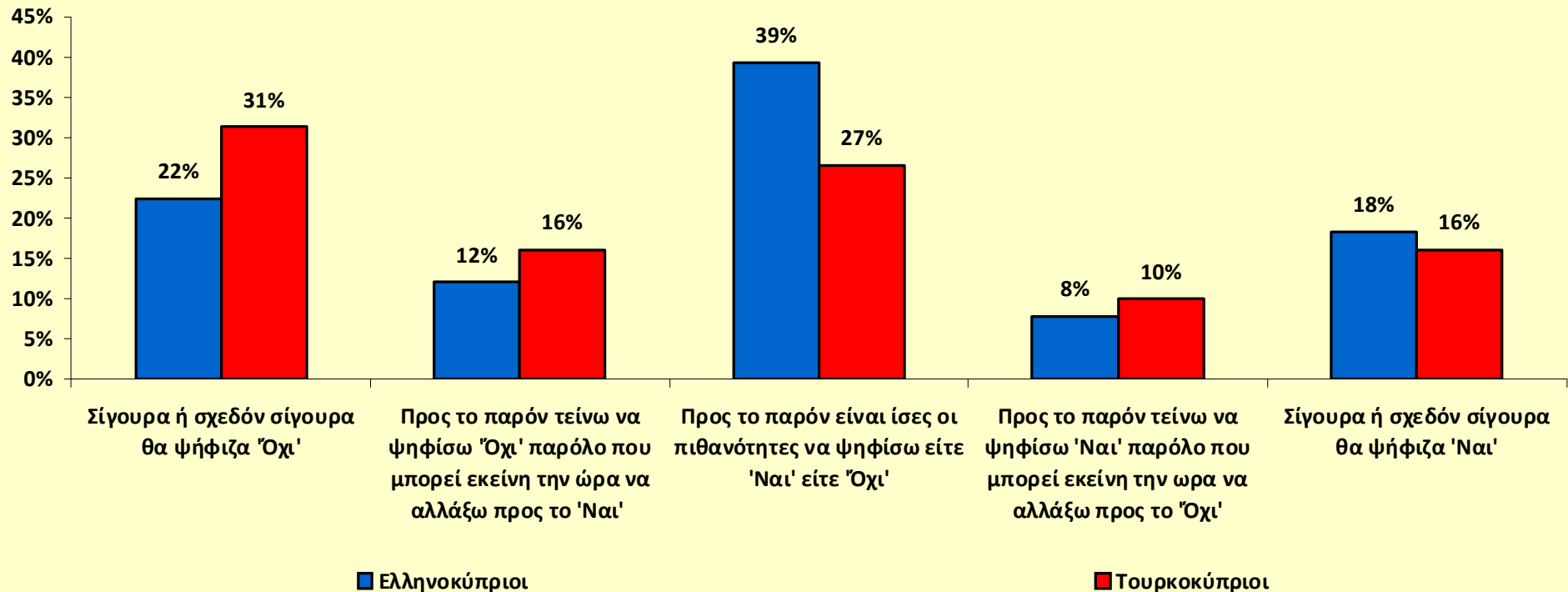
Κατά τη γνώμη σας ποια είναι τα ζητήματα στα οποία πρέπει να δοθεί υψηλότερη προτεραιότητα στις διαπραγματεύσεις;

Προτεραιότητες του ευρύτερου κοινού ως προς τις διαπραγματεύσεις

Φαίνεται ότι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι τείνουν να ιεραρχούν με τον ίδιο τρόπο τους τομείς στους οποίους θα πρέπει οι διαπραγματεύσεις να δώσουν προτεραιότητα. Συγκεκριμένα, και οι δύο κοινότητες θεωρούν κατ' αρχήν ως προτεραιότητα το ζήτημα της ασφάλειας και των εγγυήσεων, ακολούθως το ζήτημα του περιουσιακού και εδαφικού, και τέλος τα συνταγματικά ζητήματα και την πτυχή της διακυβέρνησης. Ο μόνος τομέας όπου η προτεραιότητα μεταξύ των δύο κοινοτήτων φαίνεται να διαφέρει σημαντικά, είναι το ζήτημα των εποίκων, το οποίο θεωρείται προτεραιότητα από την πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων - συγκεκριμένα είναι η δεύτερη προτεραιότητα μετά την Ασφάλεια και τις Εγγυήσεις - αλλά θεωρείται προτεραιότητα μόνο από το ένα τέταρτο των Τουρκοκυπρίων.

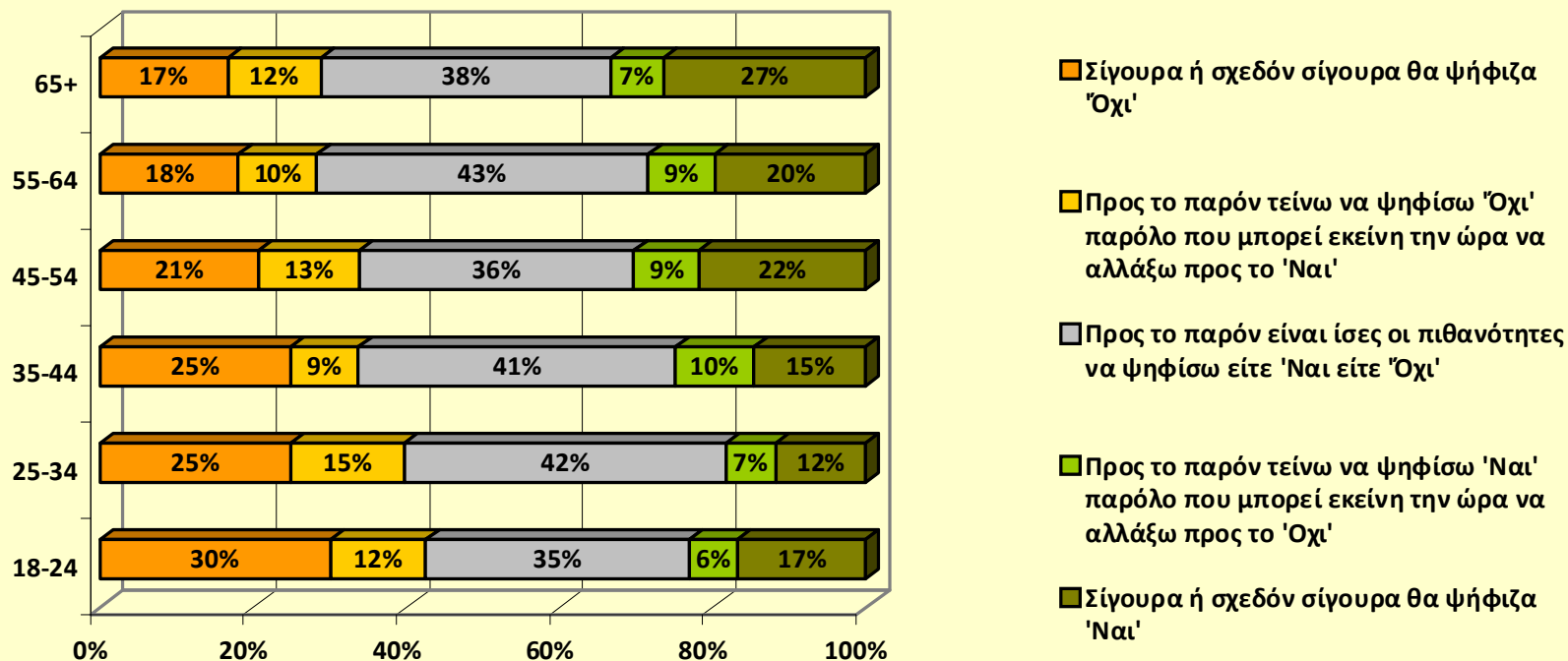
Ψήφος σε Ενδεχόμενο Μελλοντικό Δημοψήφισμα

Τάση προς το Ναι, ή τάση προς το Όχι;

Στο ερώτημα του τι θα ψήφιζαν σε μελλοντικό δημοψήφισμα, υποθέτοντας ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο ηγετών καταλήγουν σε συμφωνία και διαμορφώνεται ένα σχέδιο λύσης, οι δύο κοινότητες δείχνουν παρόμοιο προσανατολισμό. Συγκεκριμένα, το ένα πέμπτο των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων προτίθενται να ψηφίσουν 'Ναι', το ένα τέταρτο των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων προτίθενται να ψηφίσουν 'Όχι', ενώ οι υπόλοιποι είναι αναποφάσιστοι ψηφοφόροι οι οποίοι δεν έχουν λάβει ακόμη μια τελική απόφαση, πολλοί από τους οποίους πιθανόν να αναμένουν να δουν πως θα διαμορφωθεί η τελική συμφωνία ή οι θέσεις της πολιτικής ηγεσίας προτού αποφασίσουν.

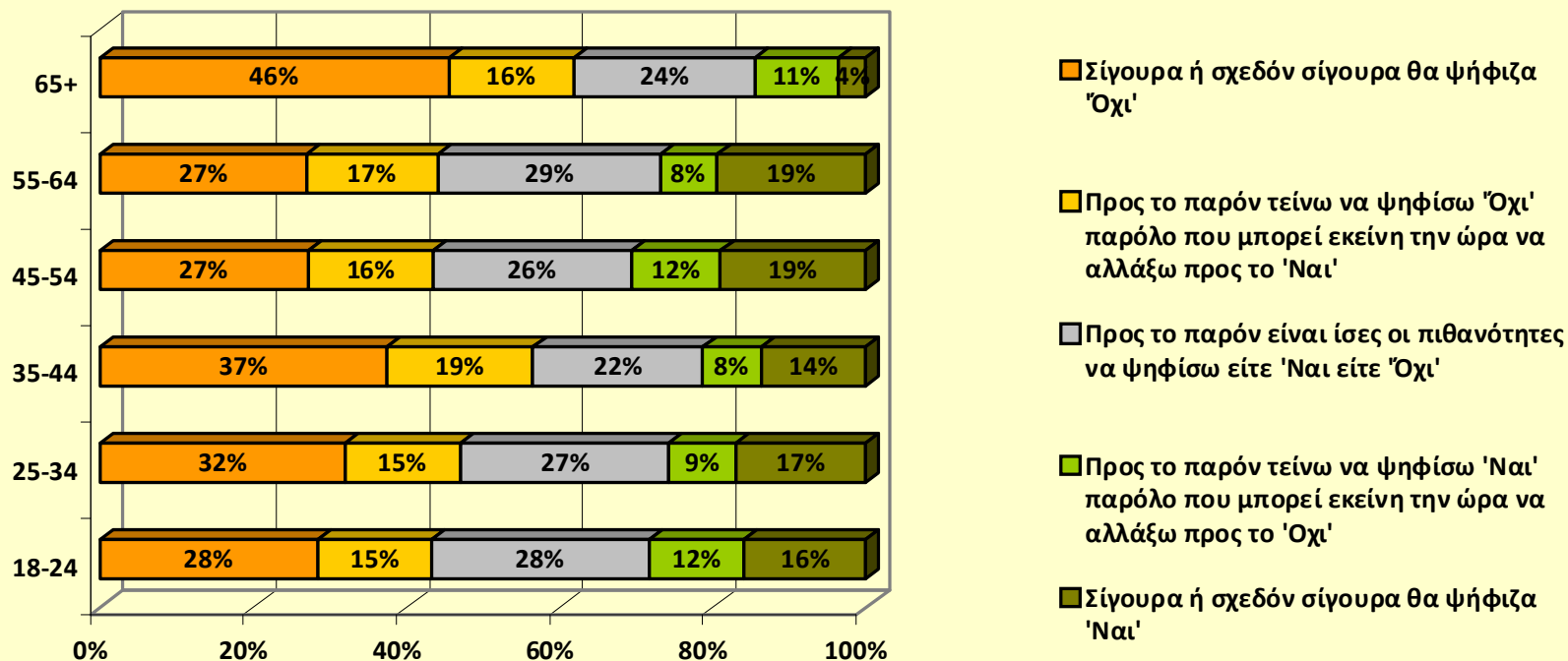
"Ψήφος σε ενδεχόμενο μελλοντικό δημοψήφισμα", σε σχέση με "Ηλικιακή Ομάδα" (Ελληνοκύπριοι)

Ενδεχόμενη ψήφος σε μελλοντικό δημοψήφισμα σε σχέση με την ηλικιακή ομάδα (Ελληνοκύπριοι)

Οι νεότεροι Ελληνοκύπριοι παρουσιάζουν τάση προς αρνητική ψήφο σε ένα μελλοντικό δημοψήφισμα, παρόλο που η πλειοψηφία των νέων παραμένει ανοιχτή στο ενδεχόμενο να ψηφίσει Ναι. Οι μεγαλύτεροι Ελληνοκύπριοι, ηλικίας 65 και άνω, παρουσιάζουν τάση προς μια θετική ψήφο σε ένα μελλοντικό δημοψήφισμα.

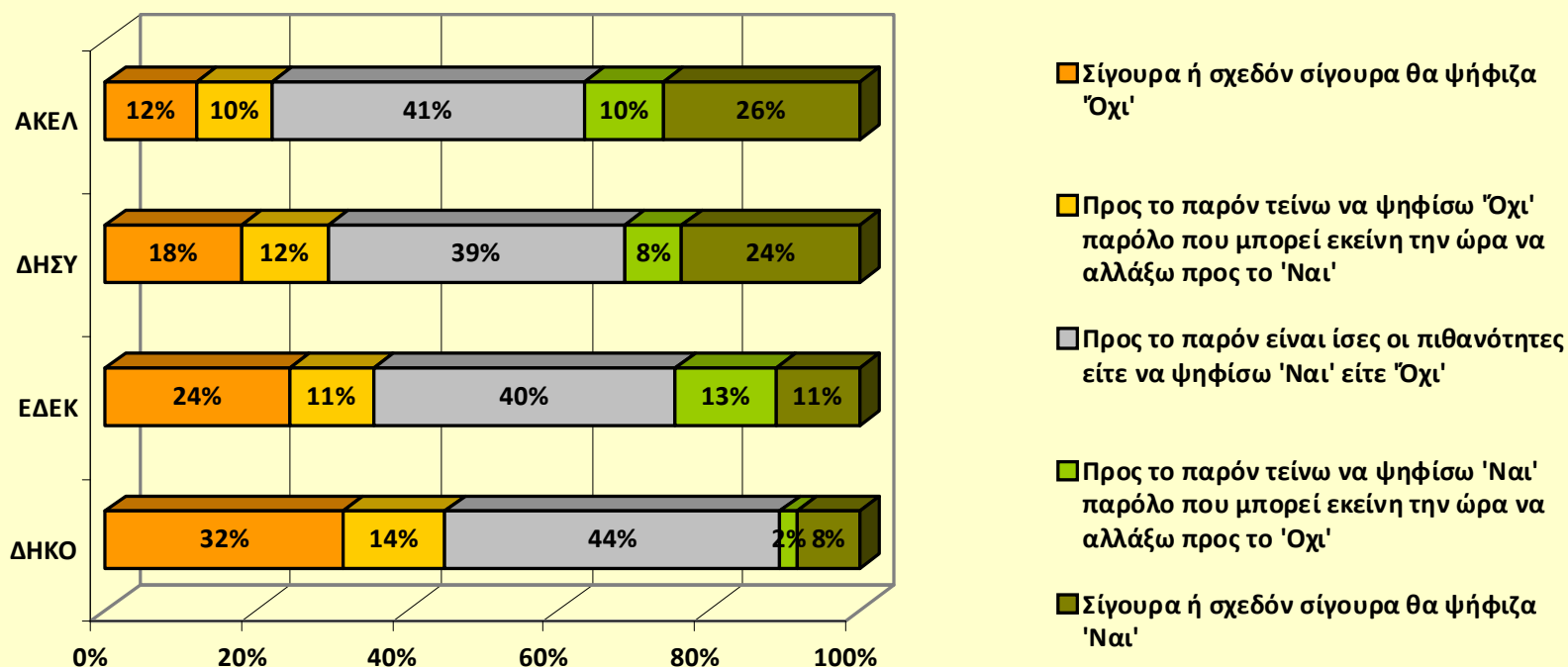
"Ψήφος σε ενδεχόμενο μελλοντικό δημοψήφισμα", σε σχέση με "Ηλικιακή Ομάδα" (Τουρκοκύπριοι)

Ενδεχόμενη ψήφος σε μελλοντικό δημοψήφισμα σε σχέση με την ηλικιακή ομάδα (Τουρκοκύπριοι)

Ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους, τα μεγαλύτερης ηλικίας άτομα, 65 ετών και άνω, δείχνουν τη μεγαλύτερη τάση προς το να ψηφίσουν Όχι. Τα άτομα μικρότερης ηλικίας, 18 – 24 και 25 – 34, και τα άτομα μέσης ηλικίας, 45 – 54, και 55 – 64, δείχνουν περισσότερο ανοιχτοί στην προοπτική θετικής ψήφου.

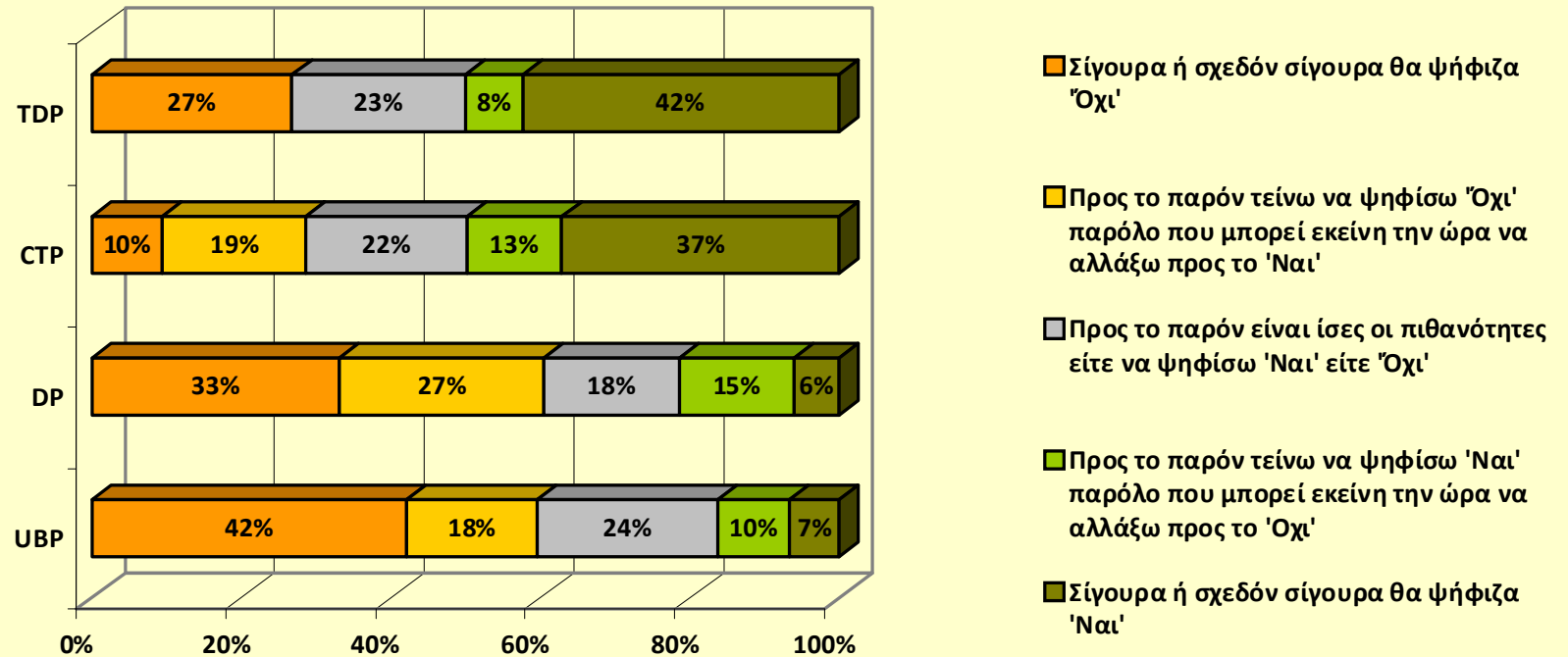
"Ψήφος σε ενδεχόμενο μελλοντικό δημοψήφισμα", σε σχέση με "Ψήφο στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές" (Ελληνοκύπριοι)

Ενδεχόμενη Ψήφος σε Μελλοντικό Δημοψήφισμα σε σχέση με το κόμμα (Ελληνοκύπριοι)

Στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, τα πολιτικά κόμματα ήδη δείχνουν σαφείς τάσεις ως προς το υπόδειγμα πρόθεσης ψήφου των υποστηρικτών τους. Οι υποστηρικτές του ΑΚΕΛ τείνουν περισσότερο να δείξουν προτίμηση σε ψήφο υπέρ του 'Ναι' σε μελλοντικό δημοψήφισμα, ακολουθούν οι ψηφοφόροι του ΔΗΣΥ, έπειτα της ΕΔΕΚ, ενώ οι υποστηρικτές του ΔΗΚΟ τείνουν σαφώς προς μια αρνητική ψήφο σε μελλοντικό δημοψήφισμα.

"Ψήφος σε ενδεχόμενο μελλοντικό δημοψήφισμα", σε σχέση με "Ψήφο στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές" (Τουρκοκύπριοι)

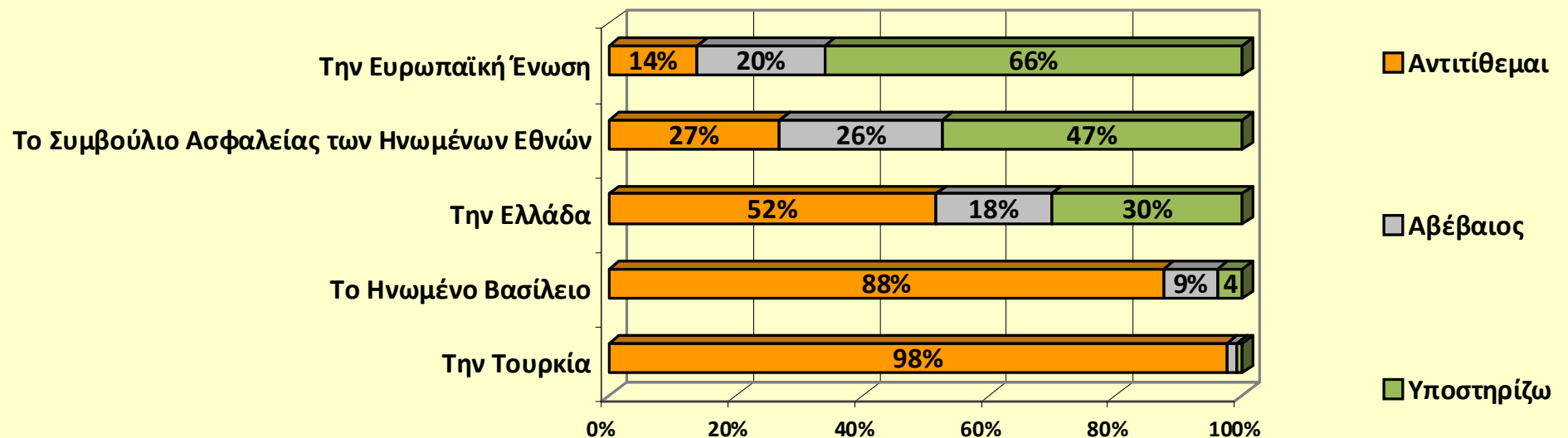
Ενδεχόμενη ψήφος σε μελλοντικό δημοψήφισμα σε σχέση με το κόμμα (Τουρκοκύπριοι)

Στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα, υποστηρικτές του CTP και TDP τείνουν να ψηφίσουν 'Ναι' σε μελλοντικό δημοψήφισμα, ενώ υποστηρικτές του UBP και DP τείνουν να ψηφίσουν 'Όχι'. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει σημαντικός αριθμός προσώπων σε κάθε κόμμα που υποστηρίζουν την εναλλακτική άποψη.

ΜΕΡΟΣ Γ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

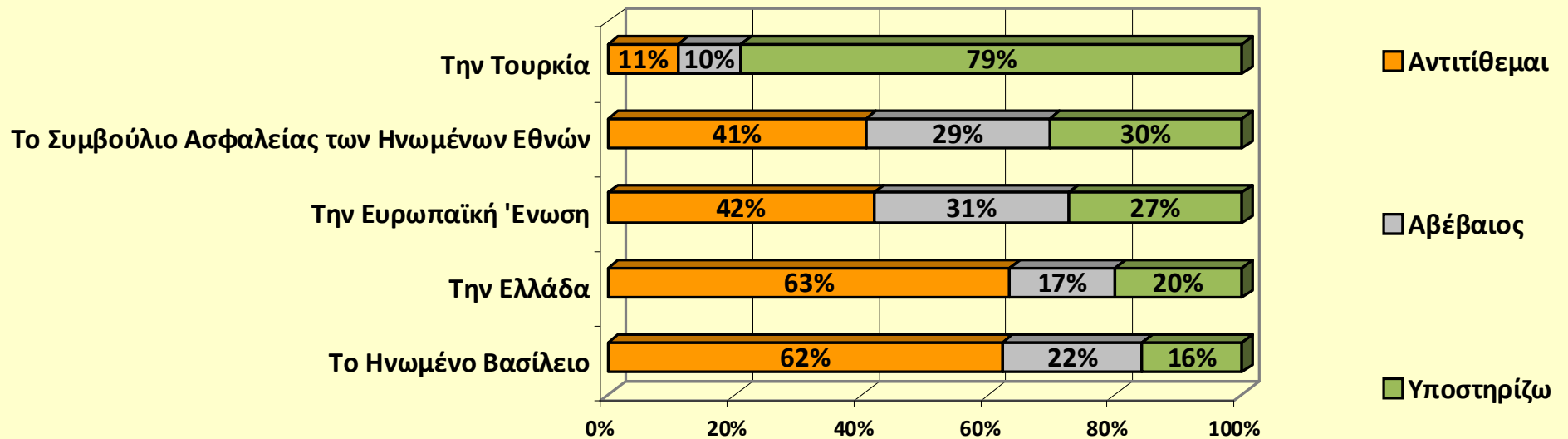
Εάν επιτυγχανόταν μια τελική συμφωνία για επίλυση του Κυπριακού, πόσο αποδεκτές ή μη αποδεκτές θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς για να είναι εγγυητές της νέας κατάστασης στην Κύπρο; (Ελληνοκύπριοι)

Αξιολογώντας Πιθανούς Εγγυητές (Ελληνοκύπριοι)

Στην αξιολόγηση ενδεχόμενων εγγυητών μιας λύσης, οι Ελληνοκύπριοι απορρίπτουν έντονα το Ηνωμένο Βασίλειο και την Τουρκία, ενώ τείνουν επίσης να απορρίπτουν και πιθανό ρόλο της Ελλάδας. Σε αντίθεση, υπάρχει ανοχή σε πιθανό ρόλο του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και έντονη υποστήριξη σε πιθανό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

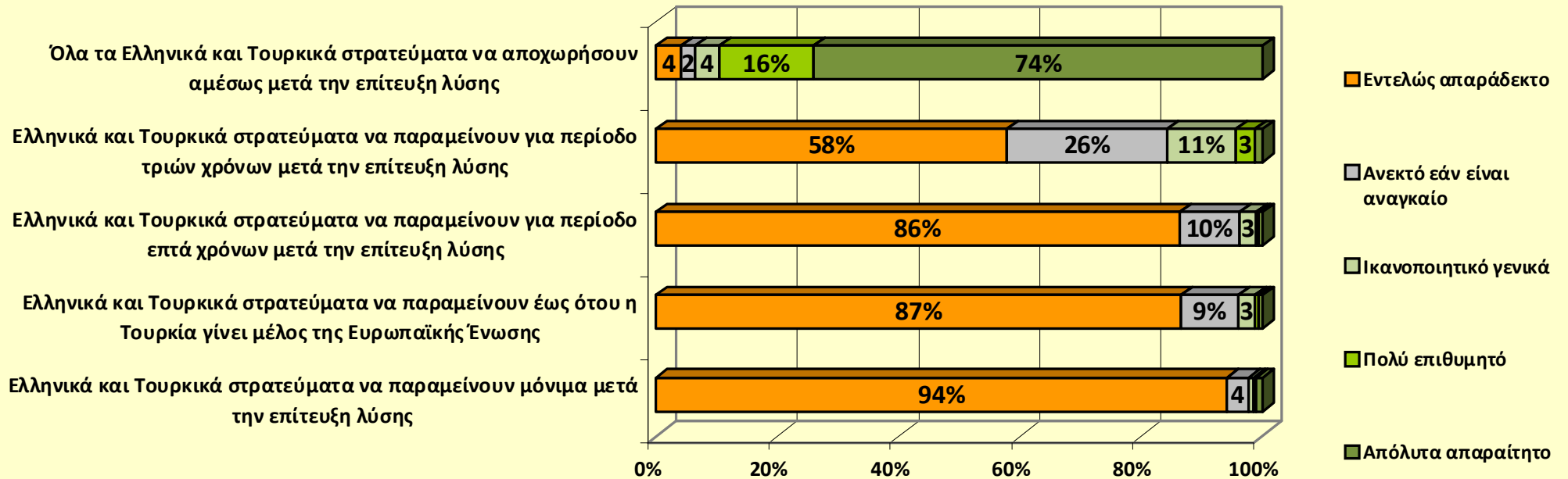
Εάν επιτυγχανόταν μια τελική συμφωνία για επίλυση του Κυπριακού, πόσο αποδεκτές ή μη αποδεκτές θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς για να είναι εγγυητές της νέας κατάστασης στην Κύπρο; (Τουρκοκύπριοι)

Αξιολογώντας Πιθανούς Εγγυητές (Τουρκοκύπριοι)

Οι Τουρκοκύπριοι προτιμούν έντονα η Τουρκία να έχει ρόλο στην εγγύηση μιας λύσης αλλά αυτό δεν ισχύει για τους άλλους δύο ιστορικούς εγγυητές, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα. Όσον αφορά το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, οι Τουρκοκύπριοι φανερώνουν αμφιθυμία για πιθανό του ρόλο, ενώ η ίδια αμφιθυμία φανερώνεται σχετικά με πιθανό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

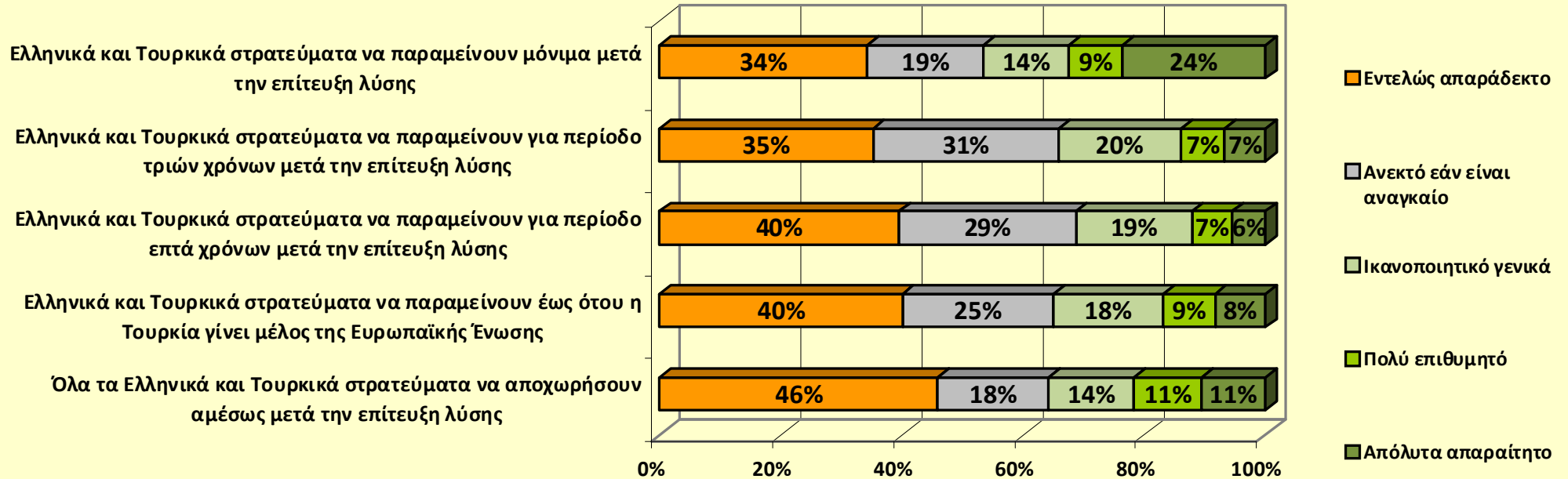
Πόσο αποδεκτές ή μη αποδεκτές θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες επιλογές; (Ελληνοκύπριοι)

Χρονοδιαγράμματα για Αποχώρηση Στρατευμάτων (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι απορρίπτουν κάθε πρόταση που προνοεί καθυστέρηση στην αποχώρηση των Τουρκικών και Ελληνικών στρατευμάτων ενώ σε αντίθεση, θεωρούν την άμεση αποχώρηση όλων των Τουρκικών και Ελληνικών στρατευμάτων απολύτως αναγκαία. Εντούτοις, τα επίπεδα απόρριψης είναι χαμηλότερα όταν προτείνεται μια σύντομη μεταβατική περίοδος.

Πόσο αποδεκτές ή μη αποδεκτές θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες επιλογές; (Τουρκοκύπριοι)

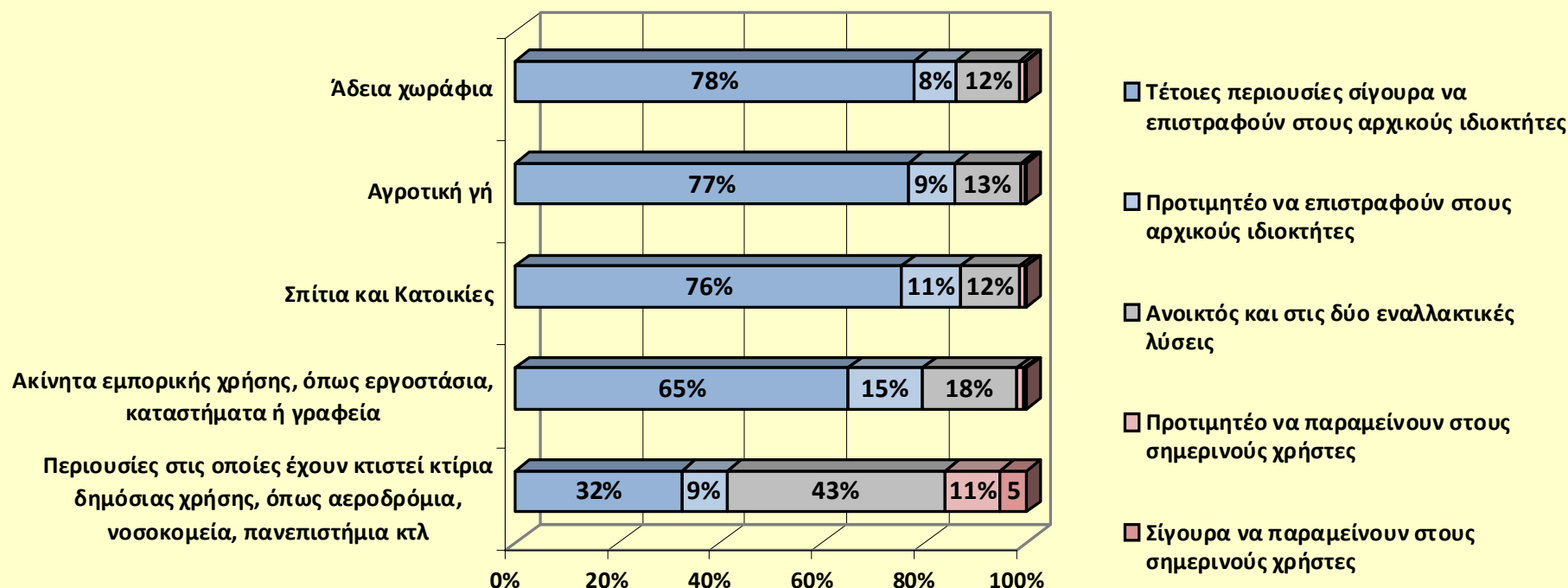
Χρονοδιαγράμματα για αποχώρηση στρατευμάτων (Τουρκοκύπριοι)

Σε αντίθεση, οι Τουρκοκύπριοι, φαίνονται πρόθυμοι να ανεχτούν διάφορα μοντέλα στο θέμα της αποχώρησης στρατευμάτων, παρόλο που κατ' ακρίβεια όλες οι προτεινόμενες επιλογές είναι αμφιλεγόμενες σε ένα ή άλλο τμήμα της Τουρκοκυπριακής κοινότητας. Φαίνεται να μην υπάρχει κάποια προσέγγιση σε αυτό το πρόβλημα, που να προνοεί συμμετρική παρουσία ή αποχώρηση των Τουρκικών και Ελληνικών Στρατευμάτων, η οποία ταυτοχρόνως θα ικανοποιούσε την πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων.

ΜΕΡΟΣ Δ

ΕΔΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ

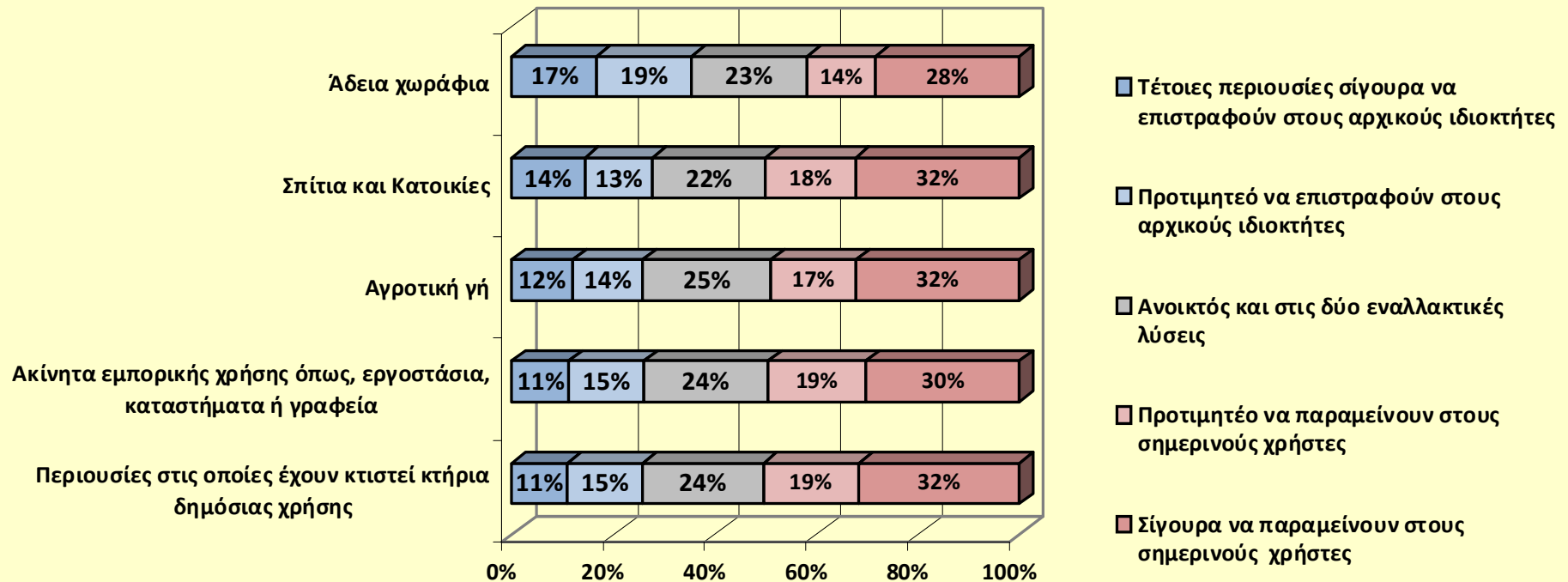
Για την κάθε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες περιουσίας, ποια είδη διευθέτησης θα ήσασταν πρόθυμος/η να δεχθείτε; (Ελληνοκύπριοι)

Αποκατάσταση ή Αποζημίωση; (Ελληνοκύπριοι)

Ως τάση, περίπου το 80% των Ελληνοκυπρίων δίνουν προτεραιότητα στους αρχικούς ιδιοκτήτες, περίπου το 20% είναι ανοιχτοί και στους δύο τύπους λύσης, ενώ δεν υπάρχει σχεδόν κανείς που να δείχνει προτίμηση όπως περιουσίες αποδοθούν στους σημερινούς χρήστες. Πέρα από αυτή τη τάση, παρατηρούνται κάποιες διαφοροποιήσεις στη βάση του τύπου περιουσίας. Συγκεκριμένα, οι Ελληνοκύπριοι είναι πρόθυμοι να δείξουν συγκριτικά περισσότερη ευελιξία (δηλαδή, πιθανή αποδοχή όπως η προτεραιότητα να δοθεί στους σημερινούς χρήστες) σε περιπτώσεις όπου έχουν χτιστεί δημόσιες υπηρεσίες και σε περιπτώσεις που περιουσίες χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς ή βιομηχανική παραγωγή.

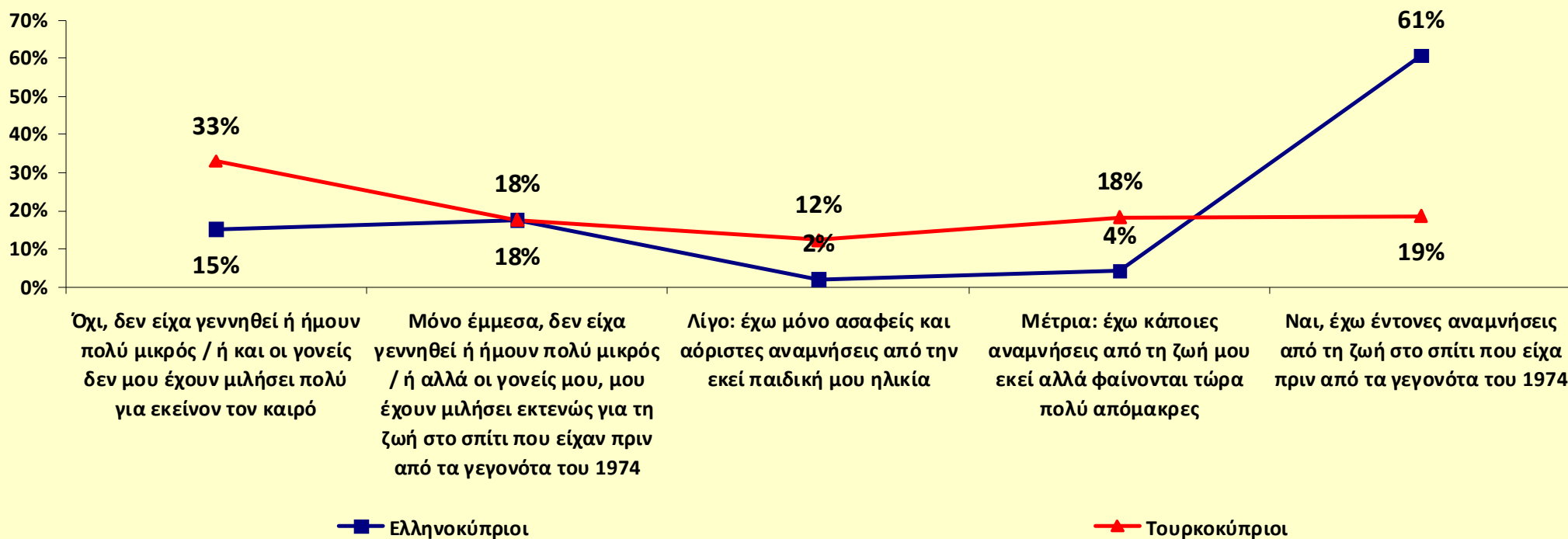
Για την κάθε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες περιουσίας, ποια είδη διευθέτησης θα ήσασταν πρόθυμος/η να δεχθείτε; (Τουρκοκύπριοι)

Αποκατάσταση ή Αποζημίωση; (Τουρκοκύπριοι)

Ως τάση, το 50% περίπου των Τουρκοκυπρίων προτιμά οι σημερινοί χρήστες να έχουν προτεραιότητα σε περιουσίες που επηρεάζονται, το 25% περίπου είναι ανοιχτό και στους δύο τύπους λύσης, ενώ το 25% περίπου προτιμά να δοθεί προτεραιότητα στους αρχικούς ιδιοκτήτες. Πέρα από αυτή την τάση, παρατηρούνται κάποιες διαφοροποιήσεις στη βάση του τύπου περιουσίας. Συγκεκριμένα, οι Τουρκοκύπριοι είναι πρόθυμοι να δείξουν σχετικά περισσότερη ευελιξία (δηλαδή, πιθανή αποδοχή όπως η προτεραιότητα δοθεί στους αρχικούς ιδιοκτήτες) σε περιπτώσεις στις οποίες η γη είναι άδεια ή αχρησιμοποίητη.

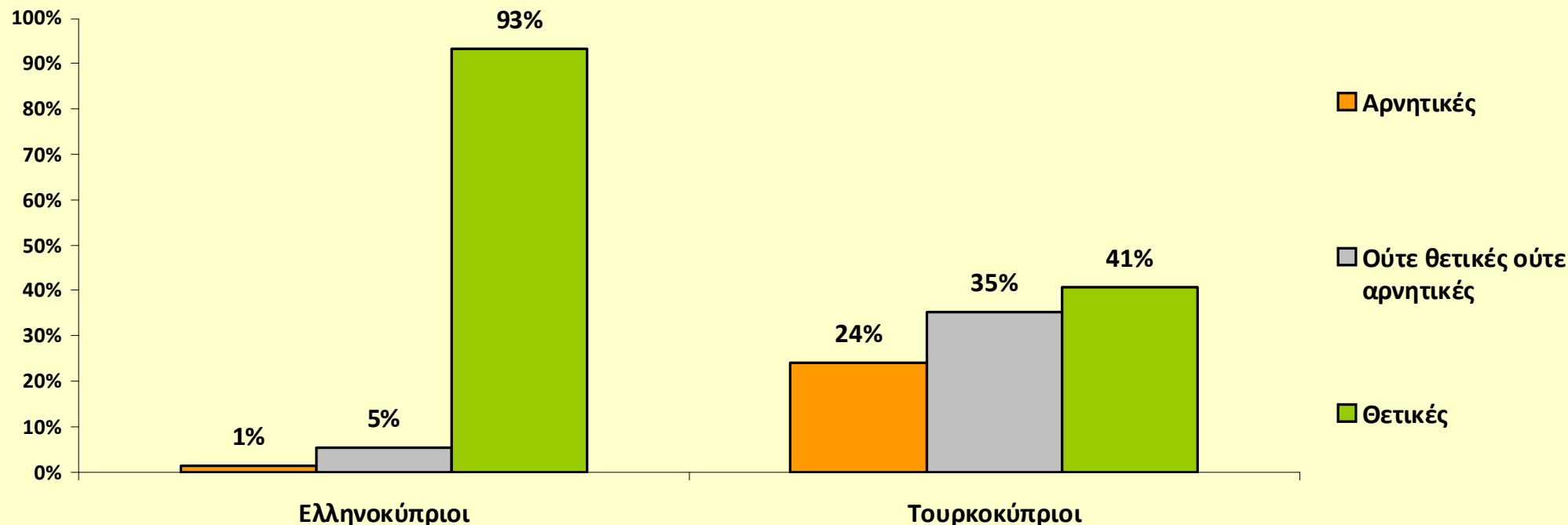
Έχετε έντονες αναμνήσεις, άμεσες ή έμμεσες, από τη ζωή σας στην περιοχή που κατοικούσατε πριν από τα γεγονότα του 1974;

‘Η ζωή πριν’: Ισχύς των Αναμνήσεων

Οι Ελληνοκύπριοι εκτοπισμένοι, δηλώνουν ότι έχουν ισχυρές αναμνήσεις από τη ζωή στο αρχικό τους σπίτι. Ακόμη και στις περιπτώσεις όσων ήταν πολύ μικροί για να έχουν άμεσες αναμνήσεις, έχουν φροντίσει οι γονείς να καλύψουν το χάσμα μιλώντας εκτενώς στα παιδιά τους για τη ζωή πριν το 1974. Σε αντίθεση, λίγοι Τουρκοκύπριοι διατηρούν ισχυρές αναμνήσεις από τη ζωή στο αρχικό τους σπίτι, ενώ οι Τουρκοκύπριοι γονείς δεν μιλούν κατά κανόνα στα παιδιά τους για ‘τη ζωή πριν’.

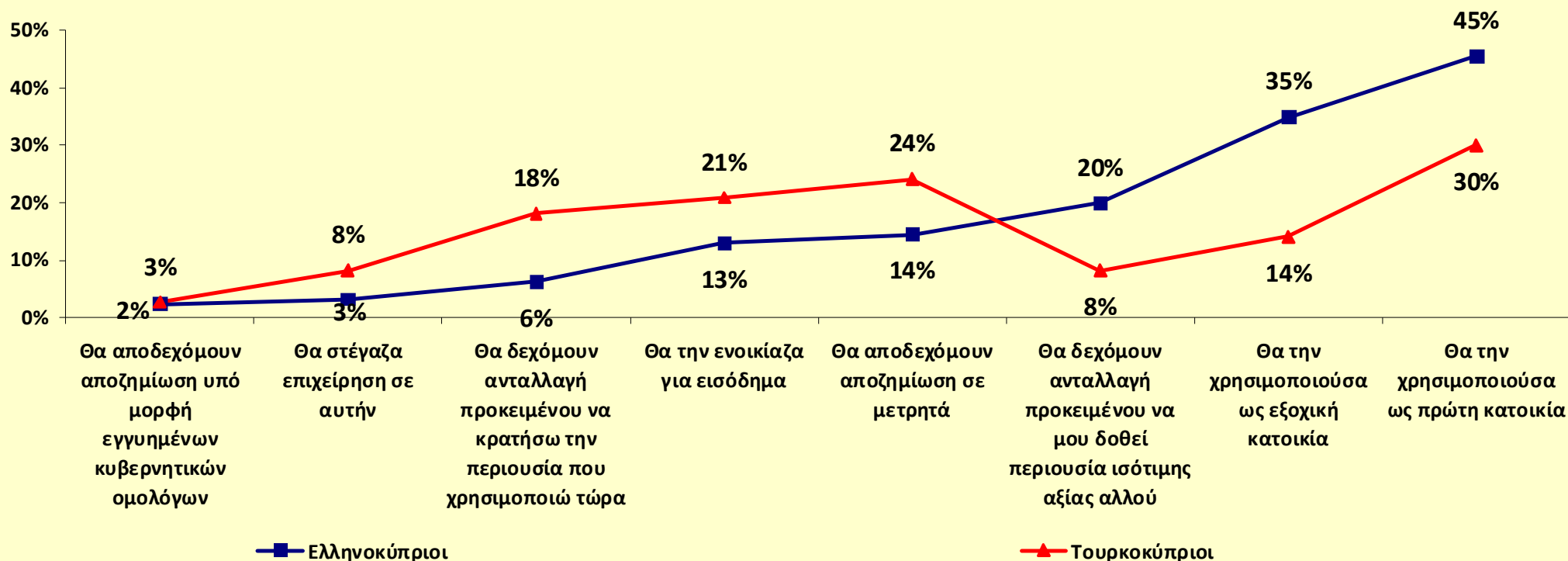
Στο βαθμό που έχετε αναμνήσεις ή αναπαραστάσεις από τη ζωή σας στην περιοχή που κατοικούσατε πριν από τα γεγονότα του 1974, θα λέγατε ότι οι μνήμες αυτές είναι θετικές ή αρνητικές;

“Η ζωή πριν”: Ποιότητα Αναμνήσεων

Ανάμεσα στους Ελληνοκυπρίους, οι αναμνήσεις από τη ζωή στο αρχικό σπίτι δηλώνονται ως αδιαμφισβήτητα θετικές, ενώ ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους διαφορετικές ομάδες αναφέρουν ότι έχουν θετικές, ανάμικτες ή αρνητικές μνήμες από τη ζωή στο αρχικό τους σπίτι.

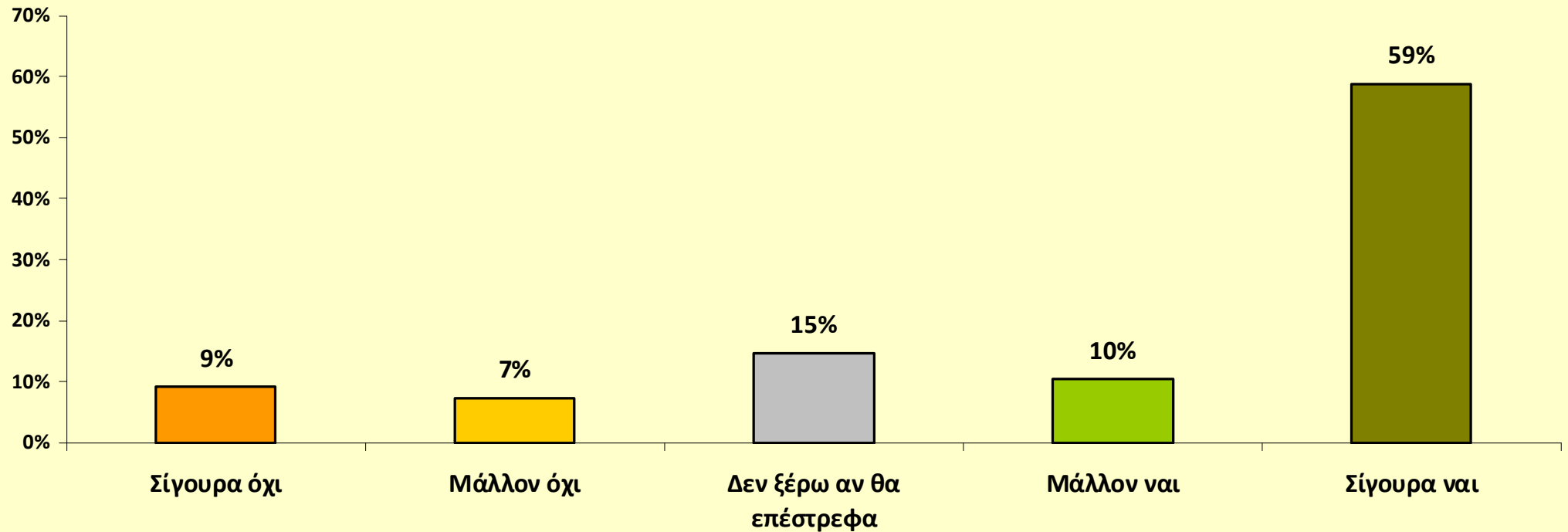
Αν σας δίνονταν οι ακόλουθες επιλογές, τι θα κάνατε σήμερα με την περιουσία σας που είχατε πριν το 1974 σε μια ενδεχόμενη λύση;

“Και αν πάρετε την περιουσία σας πίσω;”...

Όταν ρωτήθηκαν αναφορικά με την μελλοντική αξιοποίηση των περιουσιών τους στο ενδεχόμενο επιστροφής τους στο πλαίσιο μιας λύσης, σχεδόν οι μισοί από τους Ελληνοκύπριους εκτοπισμένους ιδιοκτήτες απάντησαν ότι θα ήθελαν να τη χρησιμοποιήσουν ως πρώτη κατοικία (*παρόλο που, όπως θα φανεί παρακάτω, αυτό θα εξαρτηθεί από το αν θα επιστραφεί υπό Ελληνοκυπριακή ή Τουρκοκυπριακή διοίκηση*), ενώ το ένα τρίτο προσανατολίζεται στη προοπτική αξιοποίησης της ως εξοχικής κατοικίας. Ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους εκτοπισμένους ιδιοκτήτες, μόνο το ένα τρίτο απάντησε ότι θα χρησιμοποιούσε το αρχικό του σπίτι ως πρώτη κατοικία, ενώ ένας στους πέντε θα ενοικίαζε την περιουσία του για εισόδημα.

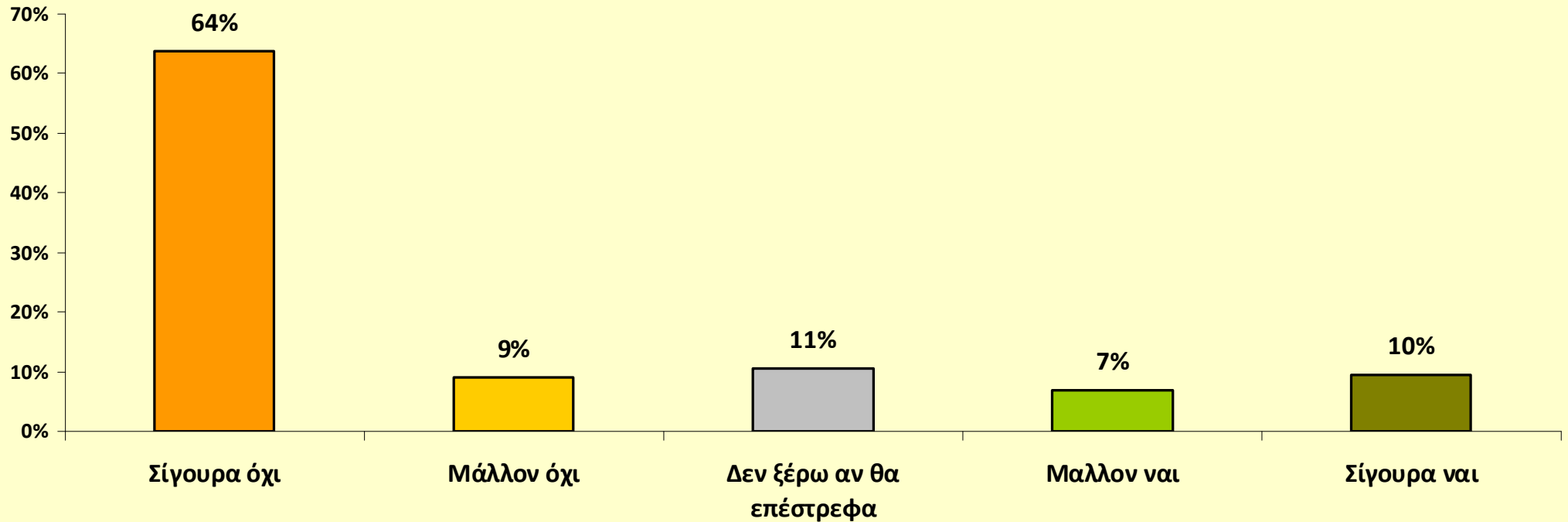
Θα επιστρέψατε στην κατοικία που είχατε πριν τα γεγονότα του 1974 για να ζήσετε εκεί αν επιστρεφόταν υπό Ελληνοκυπριακή διοίκηση; (Ελληνοκύπριοι)

Προθυμία Ελληνοκυπρίων να επιστρέψουν υπό Ελληνοκυπριακή διοίκηση

Οι Ελληνοκύπριοι εκτοπισμένοι επιδεικνύουν μεγάλη προθυμία να επιστρέψουν στο αρχικό τους σπίτι, νοούμενου ότι αυτό επιστρέφεται υπό Ελληνοκυπριακή διοίκηση.

Θα επιστρέψατε στην κατοικία που είχατε πριν τα γεγονότα του 1974 για να ζήσετε εκεί αν επιστρεφόταν υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση; (Ελληνοκύπριοι)

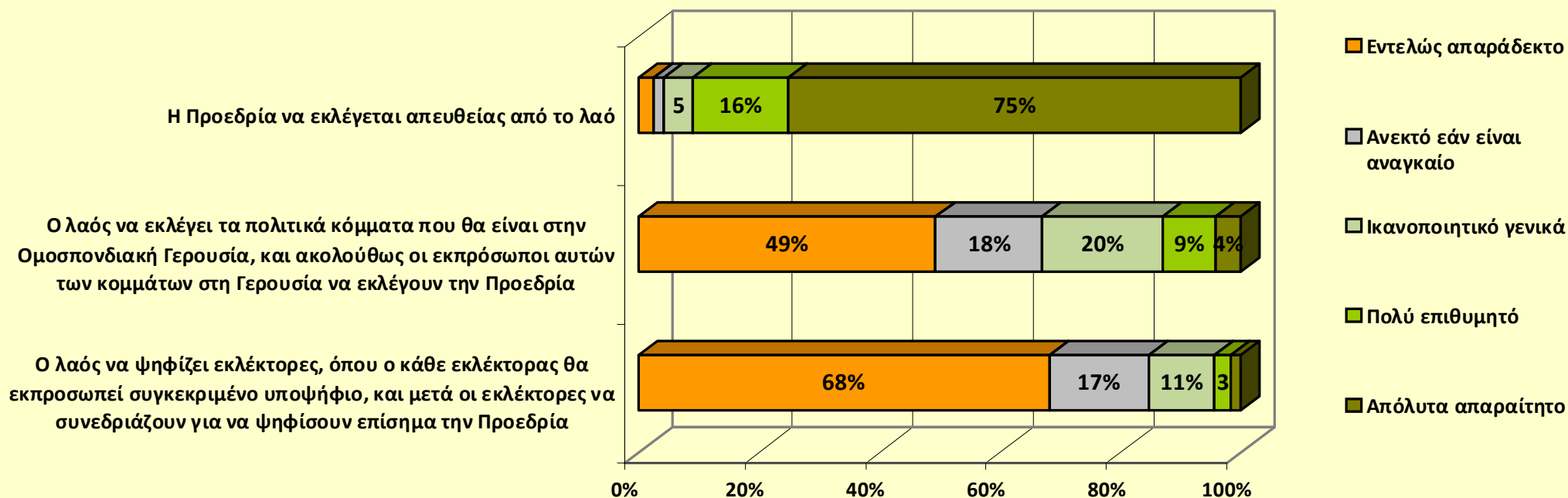
Προθυμία Ελληνοκυπρίων να επιστρέψουν υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση

Σε αντίθεση, η πλειοψηφία των εκτοπισμένων Ελληνοκυπρίων δηλώνει ότι δεν θα ενδιαφερόταν να επιστρέψει στο αρχικό τους σπίτι, αν επιστρεφόταν υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση.

ΜΕΡΟΣ Ε

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

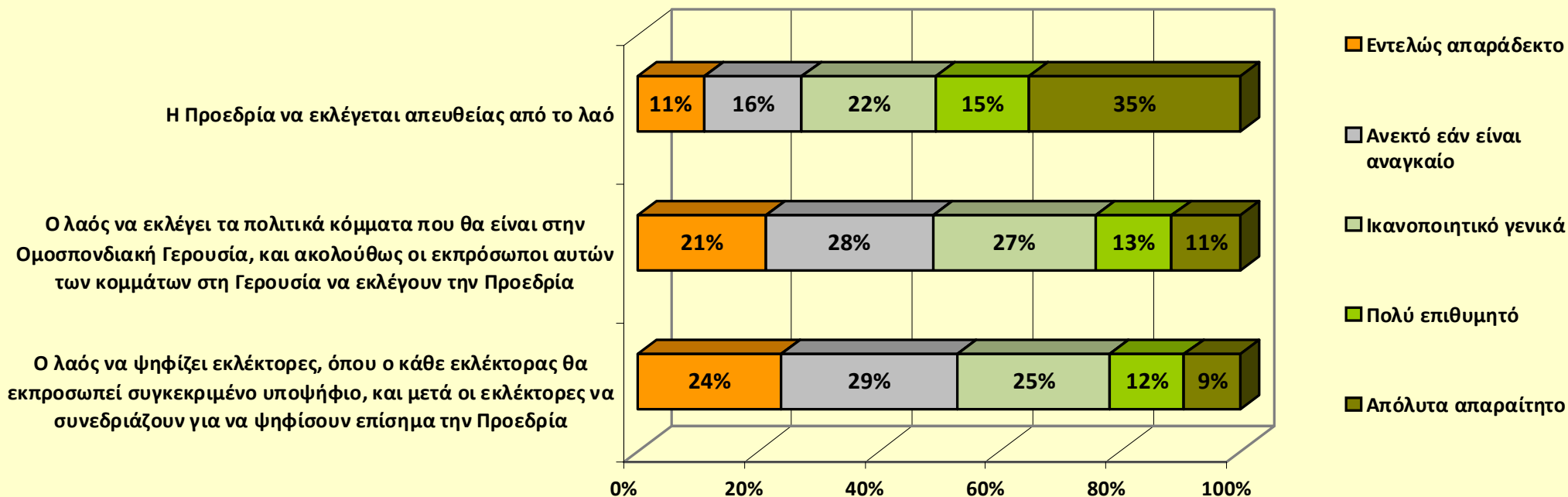
Σχετικά με την εκλογή της Προεδρίας του νέου Ομοσπονδιακού Κράτους, πόσο αποδεκτή ή μη αποδεκτή θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες προσεγγίσεις; (Ελληνοκύπριοι)

Εκλέγοντας την εκτελεστική εξουσία της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι πιστεύουν έντονα ότι η εκτελεστική εξουσία θα πρέπει να εκλέγεται απευθείας από το λαό, και αντιτίθενται σε εναλλακτικά συστήματα έμμεσης εκλογής της εκτελεστικής εξουσίας, όπως διαμέσου της Ομοσπονδιακής γερουσίας ή κατόπιν εκλογής σώματος εκλεκτόρων.

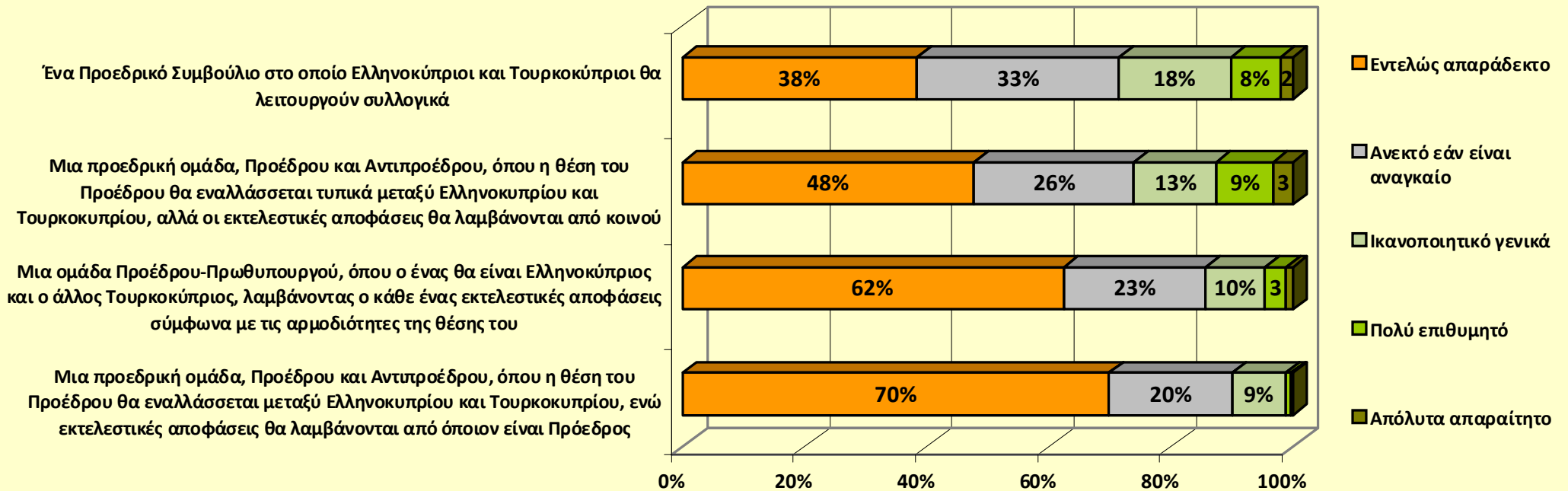
Σχετικά με την εκλογή της Προεδρίας του Νέου Ομοσπονδιακού Κράτους, πόσο αποδεκτή ή μη αποδεκτή θεωρείτε την κάθε μια από τις ακόλουθες προσεγγίσεις; (Τουρκοκύπριοι)

Εκλέγοντας την εκτελεστική εξουσία της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης (Τουρκοκύπριοι)

Οι Τουρκοκύπριοι επίσης τείνουν να προτιμούν την άμεση εκλογή της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά παραμένουν ανοιχτοί στο ενδεχόμενο ενός συστήματος έμμεσης εκλογής της εκτελεστικής εξουσίας, όπως διαμέσου της Ομοσπονδιακής γερουσίας ή κατόπιν εκλογής σώματος εκλεκτόρων.

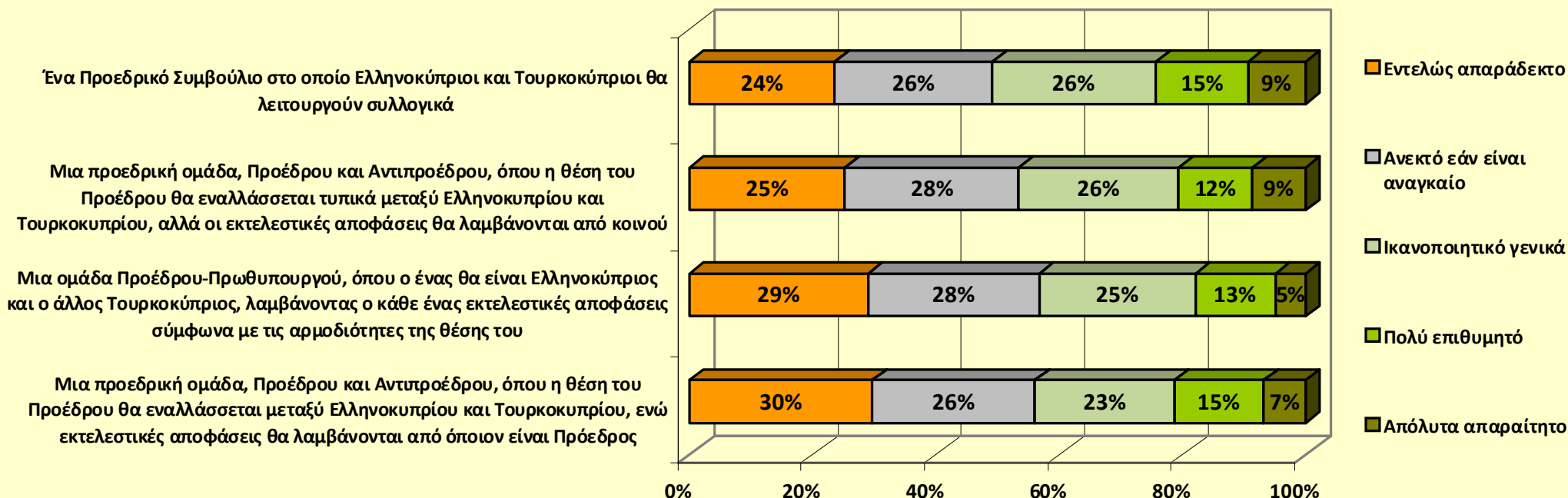
Πόσο αποδεκτό ή μη θεωρείτε εσείς το καθένα από τα παρακάτω μοντέλα Προεδρίας; (Ελληνοκύπριοι)

Λήψη αποφάσεων στην εκτελεστική εξουσία (Ελληνοκύπριοι)

Οι Ελληνοκύπριοι προτιμούν μοντέλα εκτελεστικής εξουσίας όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από κοινού, όπως ένα προεδρικό συμβούλιο που να λειτουργεί ως ένα συλλογικό σώμα λήψης αποφάσεων ή μια ομάδα Προέδρου / Αντιπροέδρου όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από κοινού, και απορρίπτουν μοντέλα που θα δίνουν απόλυτη εξουσία σε ομοσπονδιακό επίπεδο σε ένα οποιοδήποτε πρόσωπο, προφανώς ερμηνεύοντας ως απειλή το ενδεχόμενο ένας Τουρκοκύπριος να έχει απόλυτη εκτελεστική εξουσία σε όλη την Κύπρο έστω και για περιορισμένη χρονική περίοδο.

Πόσο αποδεκτό ή μη θεωρείτε εσείς το καθένα από τα παρακάτω μοντέλα Προεδρίας; (Τουρκοκύπριοι)

Λήψη αποφάσεων στην εκτελεστική εξουσία (Τουρκοκύπριοι)

Στο βαθμό που γενικότερα αποδέχονται ή απορρίπτουν ως θέμα αρχής την πολιτική συνύπαρξη με τους Ελληνοκυπρίους σε μια Ομοσπονδιακή κυβέρνηση, οι Τουρκοκύπριοι φαίνεται να είναι ευέλικτοι ως προς τις λεπτομέρειες του πως θα λαμβάνονται οι απόψεις. Ως τάση, βλέπουμε το ένα τέταρτο περίπου των Τουρκοκυπρίων να απορρίπτει όλα τα μοντέλα διαμοιρασμού της εξουσίας, προφανώς διότι προτιμούν λύση δύο κρατών, έπειτα το ένα τέταρτο των Τουρκοκυπρίων να ανέχεται μοντέλα διαμοιρασμού της εξουσίας ως αναγκαίο συμβιβασμό, και τέλος περίπου τους μισούς Τουρκοκύπριους οι οποίοι ενεργητικά προσδοκούν όπως διαμορφωθούν συνθήκες διαμοιρασμού της εξουσίας στο πλαίσιο μιας Ομοσπονδιακής λύσης.

www.Cyprus2015.org

interpeace

International Peacebuilding Alliance
Alliance internationale pour la consolidation de la paix
Alianza internacional para la Consolidación de la Paz

